

छपावनार शेठ. कालीदास जसराज मु. प्रसीधा

जयग्रंथ माळा नंबर (५) मो.

जैनज्ञाननी माहेतिआपनाग, व्हेवागकि उच्चैशैलिपर
दोरनार, आरोग्यताना मूलतत्त्वो सयभावनार,
विगेरे अनेक फायदा कारक होवाथी-दुगेक महा-
शयोने खास राखवा वांश्य.

श्रावक धर्म.

भाग १ जो.

कर्ता.

साक्षरशिरोमणि, सहस्रकार,
संशयतिमिर भास्कर, तन्वज्ञ;

श्रीमान जयचंद्र महाराज.

धर्मज्ञान ज्योतिष वैदक विगेरे विषयोनी अनेक ग्रंथ कर्ता
दोहगे:-जन्म लइ संसारमां, दानकगे गुणवंत;
दाने दोलतसंपजे, तेमज सुख अनंत.१

आयुनि २ जो.

प्रत ५५०

१९६१-१९६२

सने १९२१

संवत् १९७६

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

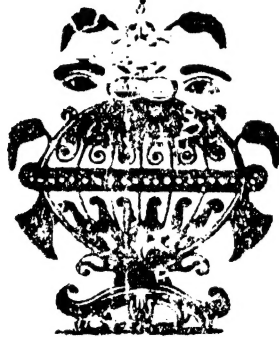
[ગુજરાતી કાપીશાસ્ત્ર વિભાગ]

અનુક્રમાંબ. ૮૮૧૮ વાર્ષિક

પુસ્તકાનું નામ શ્રાવ્ય ધર્મ ૧

તારીખ ૫/૨

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
ગુજરાતી કાંપીરાઈર-સંગ્રહ
૧૮

શ્રાવકોને વૌધ.

— ❀ ❀ ❀ —

સુજ્ઞ મહાશયો ! આપણામાં જમાનાને અનુસરતા જૈ-
લીમાં લખાણ પુસ્તકોની ઘણી જાણી છે.

તે જાણી દૂર કરવા આ પુસ્તકની રચના કરી છે.

નાલિયર લાડવા પતાસા વિગેરેની પ્રભાવના કરવા
કરતાં આ પુસ્તકની પ્રભાવના કરવાથી આપણી ઘ-
નનિ થશે આ વિષે નીચેની ૫ કલમો વિચારો.

૧. જીસ્તી લોકા દરવર્ષે પોતાના ધર્મ પુસ્તકોનો ઢાંચો
નકલ મફત વહેંચે છે.

૨. જ્ઞાનમાર્ગથી તેઓ કોડો મનુષ્યોને પોતાના તરફ
વાળ્યા છે

૩. જૈનોની વસ્તી છેક ઘટતી જાય છે તેનું કારણ એકે
આપણામાં જ્ઞાનની ઘણી જાણી છે.

૪. પ્રથમ જૈનોની વસ્તી ૫૦ લાખની હતી હાલ માત્ર
૧૦ લાખની રહી છે માટે હજી પળવેતો અને જ્ઞાન-
દાન કરી તેટલાને પણ રાખવાનો પ્રયાસ કરો.

૫. સદ્જ્ઞાન ઘંટનાદ:-ભગવાન્ વીર ફરમાવે છે કે અન્ન-
દાન વસ્ત્રદાન કીર્તિદાન કરતા જ્ઞાનદાન કોડ દરજ્જે
ચઢે છે માટે જ્ઞાનદાન કરી જન્મ સફલ કરો !!!

अनुक्रमणिका.

— ❦ —

नंबर.	विषय.	पृष्ठांक.	नंबर.	विषय.	पृष्ठांक.
	ग्रंथकर्त्तानी अमूल्य		५	श्रावकना २१ गुण	२४
	प्रतिज्ञा.		६	प्रांतः कृत्य-विषे.	२६
	प्रस्तावना १		७	स्नान विषे,	२६
	आ पुस्तक मां		८	कसरत विषे	२७
	अभिप्रायो ३		९	जैन मंदिरे जइ	२९
	ग्रंथकर्त्तानो संक्षि-		१०	सद्गुरुनी सेवा	३०
	प्तवृत्तांत ५		११	सामायिक विषे	३१
	ग्रंथकर्त्तानो अभ्यास ७		१२	सामायिक विषे	
	ग्रंथकर्त्तानो विहार १०			कविता	३२
	ज्ञान दान करा १२		१३	सामायिकना	
	ज्ञाननी प्रभावना			प्रश्नोत्तर	३२
	करा १४		१४	प्रतिक्रमण विषे.	३४
१	श्रावकादिकशब्दनां		१५	प्रतिक्रमण विषे	
	अर्थ १७			कविता.	३५
२	ज्ञानविषे. २०		१६	प्रतिक्रमणनां	
३	श्रावक थवानो			प्रश्नोत्तर	३६
	लायका २२		१७	नवतत्त्व विषे	३९
४	श्रावक कोण		१८	नवतत्त्व विषे	
	कहेवाय २३			कविता	४१

नंबर. विषय पृष्ठांक.

१९ नवतत्त्व प्रश्नोत्तर ४२

२० भोजनना नियम ४६

२१ आरोग्यताना नियम ४९

२२ अगम चेती विषे ५१

२३ विचार विषे ५२

२४ वाणी विषे ५३

२५ काया विषे ५४

२६ पितामातानी सेवा ५७

२७ पुत्र प्रत्ये पिता—

मातानी ५८

२८ संप विषे ५९

२९ जाणवा योग्य विना ६०

३० कर्म विषे ६२

३१ सिद्धचक्रना ९ पद

विषे ६७

नंबर. विषय. पृष्ठांक.

३२ उत्तम वैदक विषे ६८

३३ हालकाले नव-

कारसी ७०

३४ मुनिना लक्षण ७१

३५ मुनिने वंदना विषे ७२

३६ श्रावकना लक्षण ७३

३७ बालकोने यादशक्ति ७४

३८ चस्मा न आववा

देवा ७५

३९ आवेल चस्मा

उतारवा ७७

४० विद्यार्थीओनु जी-

वन सूत्र ७७

ग्रंथकर्त्तानी अमूल्य प्रतिज्ञा.

(राग०मनहर.)

ज्ञानमार्ग सौनो एक, क्रियामार्ग छे अनेक;

तेथी ज्ञानमार्ग मुनि, जयचंद्र के'नार छे ॥१॥

अवश्य वांचो !

साक्षर शिरोमणि, सहस्रकार, संशयतिमिर भास्कर,
तत्त्वज्ञ श्रीमान् जयचंद्र महाराज साहेबे धर्म
ज्योतिष् वैदक विगेरे विषयो उपर अनेक पुस्तको बनावेल
छे तेमां १० नां नाम.

१-५ श्रावकधर्म ५ भाग:-आमां श्रावकोना धर्म-
नी घणीज उत्तमरीते स्पष्ट समजुती आपेली छे.

६-१० जैन धर्मनी माहेती ५ भाग-आ पुस्त-
कोमां जैनधर्मनुं ज्ञान एवा धोरणपर लखवामां
आव्युं छे के कोइ अन्यधर्मो वांचे तो ते पण जै-
नधर्म स्वीकारे.

कोई महाशयने छपावा प्रसिद्ध करवानी इच्छा थाय
अगर छपावेल १००-२०० कॉपीना ग्राहक थवानी
इच्छा थाय तो महाराजश्रीने पुच्छवुं

‘श्री जैन विद्याविजय प्रिन्टींग प्रेसमां’ शा पोपटलाल
अमथाशाए लण्युं रीचीरोड-भमदावाद.

પ્રસ્તાવના.

(આ પુસ્તક બનાવવાનાં હેતુ.)

૧. જૈનશુઓ ! આ પુસ્તક પહેલેથી છેલ્લે સુધી યાંચીને મનન કરવા પ્રયત્ન કરજો.
૨. કેટલાકને એવી દેવ હોય છેકે એકાદ પાતું જેવું તે-
વું યાંચી એકદમ પુસ્તકને નિઃસારગળી કાઢે છે-તે-
મ તમે ન કરતા ધૈર્યતાપૂર્વક વિચારો વિચારીને સંપૂ-
ર્ણ યાંચજો.
૩. આ પુસ્તક એવા ધોરણપર રચવામાં આવ્યું છે કે
જૈનશાળાના વિદ્યાર્થીઓ તેમજ મોટી ઉમરના માણ-
સોને પણ ઉપયોગી થઈ શકે.
૪. જ્યાં સુધી વ્યવહારિક નીતિ ન શીખવાડવામાં આ-
તી હોય ત્યાં સુધી ધાર્મિકનીતિ શીખવાડવી તે ન
કામી છે, દાખલા તરીકે કોઈ સામાયિક પ્રતિક્રમ-
ણ કરે પણ આ વાપને ગાલ આપતો હોય તે શું કામનું.!
૫. એટલા માટે આ પુસ્તકમાં વ્યવહારિક તેમ ધાર્મિક
વન્ને જ્ઞાનનો સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે.
૬. ધાર્મિક જ્ઞાનમાં પ્રથમ પગથીઆ રૂપ-આવરૂના ૨૧
ગુણ, સામાયિક, પ્રતિક્રમણ, નવતત્ત્વ ત્રિગેરેની સમ-

(૨)

જુતી ઘણીજ સ્પષ્ટરીતે જણાવેલ છે; તે પરીતે કે-
પ્રથમ મૂલ્ય વીના પછી કવિતા અને હેવટ પ્રશ્નોત્તર
એમ ત્રણ ત્રણ રીતે દર્શાવેલ છે.

૭. જૈનનું વ્યવહાર સંયુક્તજ્ઞાન કોષપણ પુસ્તકમાં પ્રગટ
કરવામાં આવ્યું હોય તો તે આજ છે.

૮. અત્યાર સુધીમાં કોઈપણ પુસ્તક આવા ધોરણપર ર-
ચાઈ નથી.

૯. સમયના પરાવર્તન સાથે પુસ્તકનો કૃત્તિમાં પણ પરા-
વર્તન થવું જોઈએ, અશ્લના પુસ્તકો સંસ્કૃતમાં કે જુ-
ની ગુજરાતી ભાષામાં હોય તે હાલના જમાનાને અ-
નુકુલ નજર થઈ શકે એ સ્પષ્ટ છે.

૧૦ આ પુસ્તકના ૫ ભાગ બનાવવામાં આવ્યા છે તેમાં
આ પ્રથમ ભાગ છે-આનો જો કદર કરાશે તો વી-
જા ચારે છપાવવામાં આવશે.

લી. શા. કાલોદાસ જશરાજ.

મુ. ઝરીઆ.

आ पुस्तक साटे विद्वानोना अभिप्रायो.
 साक्षरशिरोमणि, सहस्रकार, संशयतिमिर
 नास्कर, तत्त्वज्ञ; श्रीमान् 'जयचंद्र' महाराज !

श्रावक धर्म वांचीने बहु आनंद पांम्यो छुं. इनाम
 देवा माटे २०० कोपी बी. पी. थी मोकलाववा कृपा
 करशो.

ली० आपनोदाश प्राणजीवन हंशराजनी वंदना.
 मु० जामनगर.

परमपूज्य साक्षरशिरोमणि सहस्रकार
 श्रीमान् जयचंद्र महाराज साहेब !

आपश्रीनु बनावेल 'श्रावकधर्म' नामे पुस्तक खरे-
 स्वर जैनशालामां चलाववा योग्य छे तेमज दरेक जनोने
 भेट करवा लायक छे.

ली० आपनो शेवक देवजी जीवगनी वंदना.
 मु० शिवगंज.

प्रातःस्मरणीय साक्षरशिरोमणि श्रीमान् जयचंद्र म-
 हाराज साहेब ! नमस्कार साथे जणावुंछुं के आ पुस्तक

(४)

जैनशालामां खास चलाववा योग्य हे अने आशा छे के
दरेक श्रावको तेम करशे.

ली० डो० शिवचंद कल्याणजी, मु० जबलपुर.

परम पवित्र महाराज साहेव जयचंद्रजी !

पुस्तक वांचता परम अह्लाद थयो छे.

कृपाकरी १२५ कापी बी. पी. थी मोकलावशे.

बीजी कोईपण धर्मशेवा फरमावशे.

ली० आपनो चरणरज श्रावक सुजानमल जेठाजीनी
त्रीकाल वंदना स्वीकारसां.

मु० आगरा.

शास्त्रवेत्ता साक्षरशिरोमणि सहस्रकार,

श्रीमान् जयचंद्र महाराजा साहेव !

‘श्रावकधर्म’ जोई आनंद पाम्यो छुं. दरेक महाश-
यने हुं भलमण कसंछुं के आवा अमूल्य पुस्तकोनी सा-
दटी नकलो खरीदी भेट करी मनुष्य जन्म सार्थक करशे.

ली० मास्तर प्रागजी आनंदजीना नमस्कार.

मु० पोरबंदर.

हवेथी जे कोई महाशयोना अभिप्राय आ-
वशे ते बीजी आवृत्तिमां छपाशे.

ग्रंथकर्त्तानो संक्षिप्त वृत्तांत.

[ग्रंथकर्त्ता एटले आ पु. त. क. ना. ब. ना. व. ना. र. — साक्षर-
शिरोमणि, सहस्रकार, संशयतिमिरभास्कर, तत्त्वज्ञ, श्री-
मान् जयचंद्र महाराज साहेबनो-संक्षिप्त वृत्तांत एटले
हुंकरमां इतिहास.]

१. महाराज साहेबनो जन्म पूर्व देशमां अल्हाबाद
(प्रयागराज) पास 'माला' नामे राजधानी नगरमां
मोसालमां छे.

२. ज्ञाते 'कसरवानी' वणिक-धर्म 'वैष्णव.'

३. नानानुं नाम 'विहारी प्रसाद.'

४. नानीनुं नाम 'घुरा'वाई.

५. संवत् '१९४२' गुरुनी महादशमां जन्म छे.

६. सातमे वर्ष मोसालथी ७ गउ छेते 'सीरसा' नामे
पिताना गामे आव्या.

७. दादानुं नाम 'अयोद्धा प्रसाद.'

८. पिताश्रीनुं नाम 'महादेव प्रसाद.'

९. माताश्रीनुं नाम 'बहुधा'वाई.

१०. नवमे वर्षे द्वारिकानी यात्रा करी काठीयावाडमां
आबेल पोरबंदर सहेरथी १२ कोश छेते भाणवड
नामे गाममां संवत् १९५१मां हुंडीया धर्मना मुनि
श्रीमगनलालजी महाराज नामे गुरुनो योग मल्यो.

(६)

११. ते गुरुनी पासे ५ वर्ष धर्म ज्ञाननो अभ्यास करी संवत् १९५६ मां चैत्र शुक्र तेरसे १३ वर्षी उमरे हुंका दीक्षा लीधी.
१२. संवत् १९६७ थो अलग चतुर्मास करवानी शक्यात थई.
१३. संवत् १९६९ नी सालमां ' जैन ध्वतांवर धर्म ' स्वीकार्यो.
१४. गच्छ भगवान् महावीरनो अने गुरु पण तेज.
१५. महाराज साहेबनी प्रवृत्ति ज्ञान-मार्ग उपर विशेष छे
१६. हिंदु मुसलमान पारसी ख्रीस्ती विगेरे कोईपण कामना जिज्ञासुओनी धर्मसंबंधी शंकाओनुं अच्छि रीते समाधान करे छे.
१७. शांतिभाव राखवो ए एमनो मुख्य उद्देश छे.
१८. कोई जातनो आडंबर नही राखवो, ज्ञानमार्गमां प्रवर्तवुं, लोकोने ज्ञानमार्ग बताववो-ए खास जी-वन सूत्र छे.
१९. कोई परधर्मीओनी साथे वितंडावाद न करतां तेमने मीठाशथी सत्य धर्मनुं स्वरूप समजाववुं.
२०. वस्तुनुं-हेतु कारण प्रमाण प्रमेय विगेरे युक्तिसहीत कहेवामां आवे छे.
२१. सातनय चारनिक्षेप द्रव्यभाव निश्चय व्यवहार स्याद्

वाद रसभर शैलीधी खुब मीदारांसमजाववा आवे छे.

२२. लोको ज्ञानमार्गमां केम बळे. तेओ सत्य केम समजे ए उपर बारंवार कथन करवामां आवे छे.

इत्यलम् ॐ शान्ति !

ली. चरणरज श्रावक-रूपाजी डायजी.

ग्रंथकर्त्तानो अभ्यास.

—→❁←—

सुज्ञ महाशयो ! आ बताववानो हेतु ए छे के-होइ पण जिज्ञासुने कोइपण विषयनो लाभ लेवो होय तो लेइ सकाय.

कंठस्थ (मुखपाठ)

१. सामायिक हेतु कारण विधि अर्थ सहित.
२. पंच प्रतिक्रमण हेतु कारण विधि अर्थ सहित.
३. भक्तामर विगेरे नवस्मरण मंत्रविधि अर्थ सहित.
४. जीवविचार नवतत्त्व दंडक विगेरे ७० प्रकरणो.
५. आगम उत्तराध्ययन मूल श्लोक २००० अर्थसहित.
६. आगम दशवैकालिक मूल श्लोक ७०० अर्थसहित.

(८)

७. महावीरस्तुति वि. छुटक श्लोक १००० अर्थसहित.
८. संस्कृत व्याकरण संपूर्ण, अमरकोश, रघुवंश काव्य.
९. प्राकृत (मागधि व्याकरण अर्थभाग).
१०. अलंकारमाला, छंदशास्त्र (पिंगल), शिल्पशास्त्र.
११. मंत्रमहोदधि, यंत्रविधि, रमल, स्वरोदय, सामुद्रिक.
१२. ज्योतिष, प्रतिष्ठाविधि, मुहूर्तसिद्धि, तंत्रविद्या.
१३. शकुनफल, स्वप्नफल, अंगस्फुरणफल, वैदक.
१४. अंकगणित, अक्षरगणित, लीलावती-गणित.
१५. चंद्रप्रज्ञप्ति, सूर्यप्रक्षप्तिनुं गणित, जीवो विगेरेनुं गणित.
१६. अनुपूर्वि गंगीया अणगार विगेरेनां भांगाओनुं गणित.
१७. यम, नियम, ८४ आसन, ध्यानविधि विगेरे योगना ८ अंग.
१८. वैराग्यनां १०० पद, आनं धनजीकृत चोवीशी.

वांचन मनन.

१. आगम ४५ संपूर्ण मूल टीका विगेरे पंचांग सहित.
२. आगमत्तार नयचक्रसार कर्मग्रंथ विगेरे ११०० उत्तम ग्रंथो.
३. समयसार नाटक विगेरे ५० अनहद ज्ञानगर्भित ग्रंथो.

૪. ચંદરાસ, શ્રીપાલરાસ, રામરાસ વિગેરે ૧૦૦ રાસાઓ.

અવલોકન.

૧. વૈષ્ણવ, સ્વામીનારાયણ, આર્યસમાજ, મુસલમાન સ્ત્રીસ્ત્રી વિગેરે ધર્મોના અનેક પુસ્તકો, ઉપરાંત કાવ્યદાના પુસ્તકો, નવલકથાઓ વિગેરે એકંદર કુલ (૧૦૦૦૦) પુસ્તકો.

કૃતિ.

૧. આગમ ઉત્તરાધ્યયનનું પદ્યરૂપ ગુર્જર ભાષાન્તર.
૨. આગમ દશવૈકાલિકનું પદ્યરૂપ ગુર્જર ભાષાન્તર.
૩. બૃહત્ શબ્દરૂપાવલી. ૪. બૃહત્ ધાતુરૂપાવલી.
૫. વૈદકસાર. ૬. જ્યોતિષસાર. ૭. એકવિંશતિવિદ્યા.
૮. જીવવિચાર, નવતત્ત્વ, દંડક ૬ લેશ્યા, ૧૪ ગુણસ્થાનક વિગેરેની સ્પષ્ટ સમજુતિસહિત જ્ઞાનનાં ૧૦૦ આંબાઓ.

આ વિગેરે અનહદ જ્ઞાન આપનાર અનેક પુસ્તકો બનાવેલ છે.

ग्रंथकर्त्तानो विहार.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

महाराज साहेबे अने छ देशांमां विहार करेल छे ते नीचे मुजबः—

१. पूर्वदेश. २ सौराष्ट्र देश (काठीयावाड, कंठाल)
- ३ पंचाल देश. ४ गुर्जरदेश. ५ मारुदेश (मारवाड).
- ६ खानदेश. ७ वराहदेश. ८ बंगालदेश. ९ सोनदेश.
- १० महाराष्ट्र देश (दक्षिण). ११ मलवारदेश. १२ तैलंग देश.

कया सालमां कये गांमे चतुर्मास करेल छे अने व्याख्यानमां शुं शुं वांच्युं ? तेनी विगत.

१. संवत् १९५१ मां भाणवड (काठीयावाड) गांमे विद्यार्थी तरीके धार्मिक अभ्यास.
२. संवत् १९५२ बीलखा विद्यार्थी तरीके धार्मिक अभ्यास.
३. सं० १९५३ दीवबंदर ,, ,,
४. सं० १९५४ मांगरोलबंदर ,, ,,
५. सं० १९५५ गोंडल शहेर ,, ,,
६. सं० १९५६ दीक्षानुं प्रथम चतुर्मास ववाणीआबंदर व्याख्यानमां दशवैकालिकसूत्र.

७. सं० १९५० लखतर व्याख्यानमां वांचन उत्तराध्ययन
 ८. सं० १९५८ बीसलपुर ,, ,, उपाशकसूत्र
 ९. सं० १९५९ बढवाणशेरे ,, ,, जंबूद्वीपप्रज्ञप्ती
 १०. सं० १९६० बीरगनाम ,, ,, अनुतरोपवाई
 ११. सं० १९६१ मोटो मांतीज ,, ,, जीवाभिगम
 १२. सं० १९६२ सुरत संगरामपुरा ,, ,, भगवतोसूत्र
 १३. सं० १९६३ बोटाद ,, ,, ठाणांगसूत्र
 १४. सं० १९६४ अमदावाद छींवापोल ,, ,, भगवतो
 १५. सं० १९६५ सायला ,, ,, उववाई
 १६. सं० १९६६ जामनगर ,, ,, पन्नवणा
 १७. सं० १९६७ पाटण (गुजरात) ,, ,, भगवती
 १८. सं० १९६८ दाहानुवंदर ,, ,, रायपसेणी
 १९. सं० १९६९ अमदावाद
 देवसाने पाडे ,, ,, उत्तराध्ययन
 २०. सं० १९७० ,, ,, ,, ,,
 २१. सं० १९७१ सुरत गोपीपुरा ,, ,, अनुयोगद्वार
 २२. सं० १९७२ कडोर (जीलो सुरत) ,, ,, कल्पसूत्र
 २३. सं० १९७३ बलसाड ,, ,, ,,
 २४. सं० १९७४ निपाणी (दक्षिण) ,, ,, ठाणांग
 २५. सं० १९७५ अलवाई (मलबार) ,, ,, रायपसेणी

મહારાજશ્રીને દરેક ચોમાસિઠ ગામના શ્રાવકો વગાજ ચામધૂમથી તેડવા આવેઠ તેમજ ચાતુર્માસનાં પૂર્ણ ભક્તિ-ભાવ કરેલ છે.

દરેક ગામના શ્રાવકોને તેમના વિષે સંપૂર્ણ સંતોષ રહેલ છે.

લી૦ ચરણરત્ન શ્રાવક-રૂપાંજી ડાયાજી.

જ્ઞાન દાન કરો !

જૈનવંદ્યુઓ ! શ્રીમાન્ જયવંદ મહારાજ કૃત 'શ્રાવકર્ણ' નામે અમૂલ્ય પુસ્તકના ૫ ભાગ છે કે જે જમાનાને અનુસરતા હોવાથી છતાં મેં કરવાનો ધર્મનો વગોત લાભ મળશે.

શ્રાવક ધર્મ જ્ઞાન ૨ જો.

આ પુસ્તકમાં નિવેષ્ટિનું વિચારો સમારકા છે કે જે પુસ્તકનો ઉપયોગિતા સ્પષ્ટ સમજાશે.

૧. દેવ ગુરુ ધર્મ ૧ ૨ મહાતત્ત્વનો સમજુતો.

૨. સાત ક્ષેત્રમાં હાલકાલે કયું ક્ષેત્ર વિશેષ પોષણ યોગ્ય છે.

૩. પૃથ્વી પાળી અગ્નિ વિગેરેમાં જીવોની સાચીતી.
 ૪. છલેશ્યાના આકાર રૂપ રંગ વિગેરેની માહેતી.
-

શ્રાવક ધર્મ ભાગ ૩ જો.

આ પુસ્તકમાં નીચેની વીનાઓ સૂચ્ય છે.

૧. આઠ પ્રકારના કર્મોનું આવેહુવ સ્વરૂપ
 ૨. કર્મોને ક્ષય કરવાના સરલ ઉપાયો.
 ૩. ચોવીસ દંડકની સરસ માહેતી.
 ૪. અનેક ચરખંગીયોનું સ્વરૂપ.
-

શ્રાવક ધર્મ જાગ ૪ થો.

નીચે મુજવ વિષયોથી આ પુસ્તક અલંકૃત કરવામાં આવેલ છે કે જેથી વાંચકવૃંદને અલ્હાદ ઉપજે.

૧. છ આરાઓનું સ્વરૂપ વિસ્તાર સહીત.
 ૨. કલ્પવૃક્ષ મેરુપર્વત વિગેરે ક્યાં છે? તેનો ઉત્તર.
 ૩. ગણવર મહારાજને જે ૩ તત્ત્વનો ઉપદેશ મળેછે તેની સ્ફુટ વ્યાખ્યા.
 ૪. જ્ઞાનવર્ણિય મોહનીય અંતરાય ૯ ૩ કર્મોને તત્કાલ તોડવાના માર્ગો.
-

શ્રાવક ધર્મ જાગ ૫ મો.

નીચે પ્રમાણે વિષયોથી આ પુસ્તક સુશોભિત કરવામાં

(૧૪)

આવું છે કે જેથી પાંચનાર સત્તન ચૂરી જ્ઞાનનો કામ મેલવો શકે

૧. ત્રણ પ્રકારના આત્માઓનું સ્વરૂપ.
 ૨. સપ્તસંગીનું સ્વરૂપ.
 ૩. કર્મવંધનું પ્રકટ સ્વરૂપ
 ૪. પ્રાણાયામ ધ્યાન વિગેરે કરવાની વિધિ.
-

જ્ઞાનની પ્રભાવના કરો !!

સુજ્ઞ મહાશયો ! નામ પ્રમાણે ગુણસહિત 'જૈનધર્મની માહેતી' નામે પુસ્તક અનહદ શ્રમ લેઈ શ્રીમાન્ જયચંદ્ર મહારાજે જૈન ધર્મનો સુવો સર્વ (હિંદુ મુસલમાન પારસી સ્ત્રાંસતી વિગેરે) ને માલુમ પડે એ હેતુથી વનાવેલ છે. પુસ્તક રસદાર શૈલીથી લખાણ હોવાથી સર્વને પ્રીય-કારી છે. આ પુસ્તકના પાંચે વિભાગોની ટુંક અનુક્રમ-ણિકા નીચે મુજબ છે. આવા પુસ્તકો છપાવી સર્વને ભેટ કરવાથી આપણા ધર્મનો ઘણી ઉન્નતિ થશે માટે કદરદાન મહાશયો આ બીના વાંચી અમલમાં મૂકો.

જૈન ધર્મની માહેતી ભાગ ૧ લો.

આમાં નીચે મુજબ વિષયો વર્ણવેલ છે.

૧. દુનીયાના દરેક ધર્મની સમજ.
-

૨. તેમાં જૈન ધર્મની શ્રેષ્ઠતા.
 ૩. પરમેશ્વરે જગત્ત્વે બનાવેલ છે કે કેમ ?
તેનો ચમત્કારિક ખુલાસો.
 ૪. આત્માની સામીની અને તેની સત્તા.
-

જૈન ધર્મની માહેતી ભાગ ૨ જો.

આમાં નીચે મુજબ વિષયો વર્ણવેલ છે.

૧. જીવ કર્તા તેમજ સ્વયં ભોક્તા છે તેની સાચીતી.
 ૨. જીવની મુક્તિ કેમ થાય ? તેનો ખુલાસો.
 ૩. કર્મ તે શું છે ? ચેતન કે જડ.
 ૪. કર્મ બંધનાં કારણો.
-

જૈન ધર્મની માહેતી ભાગ ૩ જો.

આમાં નીચે મુજબ વિષયો વર્ણવેલ છે.

૧. જીવોની અનેક જાતિઓ અને તેની વ્યાખ્યા.
 ૨. પૃથ્વી વિગેરેમાં જીવ છે કે કેમ ?
 ૩. માંસાહારથી મનુષ્યને અનેક નુકસાન.
 ૪. ફલાહારથી થતા ફાયદાઓનું વર્ણન.
-

जैन धर्मनी माहेती भाग ४ थो.

आमां नीचे मुजब विषयो वर्णवेल छे.

१. जैन योगनुं गहन स्वरूप.
 २. श्रावकना १२ व्रतनुं स्वरूप.
 ३. प्रत्याख्याननुं स्वरूप.
 ४. चारित्रनुं स्वरूप.
-

जैन धर्मनी माहेती भाग ५ मो.

आमां नीचे मुजब विषयो वर्णवेल छे.

१. मुनि धर्मनी व्याख्या.
२. मुनि धर्मने लायक कोण ?
३. धर्म अने अधर्मनुं स्पष्ट फल.
४. जैन धर्मना बारीक सिद्धांतो उपरयो राज्य-
कायदाओनुं बंधारण.

ॐ श्रीगुरुदेवे नमः

श्रावक धर्म.

भाग १ लो.

—*—

पाठ १ लो.

(श्रावकादिक शब्दना अर्थ विषे.)

मंगलाचरण.

(दोहरा.)

१. श्रीगुरुदेव दयानिधि, ज्ञानदान दातार;
पदपंकज प्रेमे नमुं, समरी तस उपकार.
 २. गुरुदीवो गुरुदेवता, गुरुचिंतामणि सार;
महामंगल गुरुचरण छे, नहि संदेह लगार.
 ३. जैनधर्म हितकारणे, करुं ग्रंथ तैयार.
वांची सर्वे श्रावको, पामे ज्ञान श्रीकार.
 ४. ज्ञानदान उत्तम कहूं, महामंगल पण एज;
एसम नहि संसारमां, शांत सुधा मुखसेज.
 ५. दान करे जे भावथी, तेनो बहु यश थाय;
बलि पामे मुखसंपदा, एम कहे जिनराय.
-

મુજ્ઞ બંધુઓ ! જૈનમુનિના સેવકો ‘શ્રાવક’ કહેવાય છે તેનો અર્થ નીચે મુજબ :-

૧. શ્રાવક શબ્દના અર્થ બે રીતે થાય છે:-૧ શબ્દાર્થે.
૨ અક્ષર ઉપરસ્થાપના અર્થ.
૨. શબ્દાર્થ-એ છે કે-સદ્વૌધ શ્રવણ કરે એટલે સાંભળે તે શ્રાવક.
૩. અક્ષરસ્થાપના અર્થ-એ છે કે-‘શ્ર’ = શ્રદ્ધા, ‘વ’-વિવેક અને ‘ક’ - ક્રિયા; આ ત્રણ ગુણેયુક્ત હોય તે ‘શ્રાવક’ કહેવાય.
૪. શ્રદ્ધા એટલે-શ્રી વીતરાણે જે ધર્મ પ્રકાશ્યો છે તે ઉપર આસ્થા.
૫. વિવેક એટલે-ધર્મ અર્થ કામ એ ત્રણે પુરુષાર્થ યથા સમયે અવિરુદ્ધપણે સાર્થ કરે. ૧. ધર્મ એટલે-દાન, શિલ, તપ, ભાવના-આ ચાર પ્રકારનો ધર્મ છે તે કરે. ૨. અર્થ એટલે-ન્યાયથી દ્રવ્ય (ધન) ઉપાર્જન કરે પણ કપટ વિગેરે અન્યાયથી દ્રવ્ય ઉપાર્જન કરે નહીં. ૩. કામ એટલે-મહ્ય પદાર્થનું મોજન કરે પણ દારુ, માંસ, લસણ, ડુંગલી વિગેરે ત્યાગ કરવાયોગ્ય પદાર્થ જમે નહીં, સ્વ સ્ત્રી થી સંતોષિત રહે, પરસ્ત્રી ઉપર સ્વોટી દ્રષ્ટિ કરે નહીં, પરને દુઃસ્વરૂપ મોજશોખ કરે નહીં વિગેરે.

૬. ક્રિયા ઇટલે—દેવવંદન, શ્રીગુરુવંદન, સામાયિક, પ્રતિક્રમણ, પૌષ્ઠ વિગેરે ધાર્મિક ક્રિયા અભિમાન-રહીતપણે શુદ્ધ ભાવથી કરે, મુનિને અન્નવસ્ત્ર વિગેરે જોડતી चीज उत्कृष्ट ભાવથી વોરાવે, જ્ઞાન પુસ્તકોની પ્રભાવના કરે ઇટલે પરધર્મ લાલને સ્વધર્મના રાગો બનાવવા માટે જે જ્ઞાની પુરુષો જ્ઞાનનાં પુસ્તકો લનાવ્યાં હોય તે સ્ત્રીદી વહેંચે, ગામોગામ જૈન શાલાનાં વિદ્યાર્થીઓને ઉત્તમ જ્ઞાનના પુસ્તકો વહેંચે

હવે જિન વિગેરે શબ્દોના અર્થ કહે છે.

૧. જિન :—ક્રામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ, વિગેરે આંતરિક (અંતરના) શત્રુઓને જિતેલ હોય તે.
૨. વોતરાગ :—જેને રાગ દ્વેષ સર્વથા મળેલ હોય તે.
૩. સાધુ :—પવિત્ર પુરુષ, આત્માનું સાધન કરનાર.
૪. નિગ્રંથ :—કર્મરૂપ ગાંઠ રહીત તે.
૫. ધર્મ :—મુખ્ય ફરજ, સંસારમાં બુડતા નાવની માફક જીવને ધરી રાખે તે.
૬. રાગ :—સ્ત્રી પુત્ર ઘર વિગેરે ઉપર સ્નેહ.
૭. દ્વેષ :—દુષ્પ્રત્યે દુષ્ટ વિચાર તે.
૮. સામાયિક :—સમભાવ, શાંતિભાવ રાખવો તે.
૯. પ્રતિક્રમણ :—પાપથી પાછુ ઓસરવું (હઠવું) તે.

(૨૦) તત્ત્વજ્ઞાનથીજ આત્માની ઉન્નતિ છે.

૧૦. તત્ત્વ :-મૂલ્ય વસ્તુ, સારભૂત.
૧૧. સમ્યક્ત્વ :-સત્યપણું, સાચાને સાચું માનવું તે.
૧૨. મિથ્યાત્વ :-અસત્યપણું (ઘોટાને સાચું માનવું તે)
૧૩. જીવ :-ચૈતન્ય વાળું પ્રાણી.
૧૪. સંસાર:-આઠ કર્મ બાંધી જિવ ચાર ગતિમાં જન્મ-મરણ કરે છે તે.
૧૫. મોક્ષ:-આઠ કર્મથી મુક્ત થવું તે.

પાઠ ૨ જો.

જ્ઞાન વિષે.

૧. જ્ઞાન ઇટલે જાણપણું. સર્વ વાત જાણવી તે.
૨. જ્ઞાનવિના જીવની મુક્તિ કોઈ દિવસ થતી નથી.
૩. શ્રાવકોજ્ઞાનની આરાધના કરવી. આરાધના ઇટલે સેવા.
૪. જ્ઞાનની આરાધના ૩ પ્રકારે થઈ શકે છે,-૧ વર્તમાન જમાનાને અનુસરતા ઢબમાં જ્ઞાનનાં પુસ્તકો કરાવવા. ૨ તેવા પુસ્તકો છપાવીને વહેંચવા. ૩ છપાવેલ સ્વરીદીને વહેંચવા.
૫. જ્ઞાનના મૂલ્ય ૫ ભેદ છે :-૧ મતિ. ૨ શ્રુત. ૩ અવધિ. ૪ મનઃપર્યાય. ૫ કેવલ.

૬. પાંચેમાં મુખ્ય ઉપકારી શ્રુતજ્ઞાન છે.
૭. જે જીવ જ્ઞાન મળે છે, મળાવે છે, મળવાનું સાધન મેળવી આપે છે તે જીવ સંસાર સમુદ્રનો શીઘ્ર પાર પામે છે.
૮. જેઓ જ્ઞાન ઉપર અરુચી રાખેછે, જ્ઞાનની આશાતના કરે છે તેઓ ક્રોડો કષ્ટ ક્રિયા કરવાવડે પણ તરી શકતા નથી.
૯. જેઓ જ્ઞાનીની સેવા કરે છે, જ્ઞાનીના કહ્યા મુજબ વર્તે છે તેઓ ત્રીજે મેળે અવશ્ય મોક્ષ જાય છે.
૧૦. જેઓ જ્ઞાનીની કદર કરતા નથી, જ્ઞાનીની આજ્ઞાની બેદરકારી કરેછે તેઓ કદી મોક્ષ મુખ પામતા નથી.
૧૧. જ્ઞાન સર્વ આરાધિક અને ક્રિયા દેશ આરાધિક એમ શ્રી ભગવતી સૂત્રમાં કહેલ છે.
૧૨. પ્રથમ જ્ઞાન ને પછી દયા એમ શ્રીદશવૈકાલિક સૂત્રમાં કહેલ છે.
૧૩. જ્ઞાન અને ક્રિયામાં જ્ઞાન મુખ્ય છે.
૧૪. મોક્ષ પામવાના હેતુભૂત ૪ છે; જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર, તપ એમ ઉત્તરાધ્યયન સૂત્રમાં કહેલ છે તેમાં પણ જ્ઞાન અવલ દરજ્જે છે.
૧૫. જ્ઞાનવડે એક પળમાં, 'ક્રોડો કર્મનો ક્ષય કરી શકાય છે, એમ સમજી જ્ઞાન તથા જ્ઞાનીની સેવા કરવી.

पाठ ३ जो.

(श्रावक थवानी लायकात विषे.)

१. सद्गुरु, माता, पिता, ए ३ नी सेवा न करे ते धर्म करवाने अयोग्य छे एटले ते श्रावक थवाने पण नालायक छे.
२. उपर कहेल ३ जणनी जे तन मन अने धनथी सेवा करे तेज श्रावक थवाने मुख्य लायक छे.
३. बार महिना सुधीनो डंश (क्रोध) राखे नही ते श्रावकपणाने लायक छे कारणके ११ प्रकृतिने दूर कराय तोज श्रावक थइ शकाय छे ते ११नां नामः—
 १ अंतसुधीनो (एटले यावतुजीव सुधीनो) क्रोध.
 २ तेज रीते मान. ३ तेज रीते कपट. ४ तेजरीते लोभ. ५ बार महिना सुधीनो क्रोध. ६ तेज प्रमाणे मान. ७ तेज प्रमाणे कपट. ८ तेज प्रमाणे लोभ. ९ साची वातमां भ्रम. १० सत्यपणामां अनिश्चल. ११ सत्यासत्यनो निर्णय करवानो अशक्ति.
४. जेओ परोपकार करे छे तेओज श्रावक थवाने लायक छे.
५. परधन अने परस्त्रीनो त्याग करनार, कोईनुं अपमान नहीं करनार, जुठी शाक्षी, थापण ओळववी, ए विगेरे त्याग करनार, पक्षपातरहीत, चक्षुमां सौम्यता

युक्त आ विगेरे सद्गुण सहीत होय ते श्रावकथवाने लायक छे.

पाठ ४ थो.

(श्रावक कोण कहेवाय ! ते विषे.)

दोहरा.

१. जिनमंदिरमां आवीने, पूजे प्रभु हमेश;
मुनिजनने वंदन करे, ते श्रावक सुविशेष.
२. सत्य वचन बोले सदा, क्रोध करे नहीं लेश;
परधन परनारी तजे, ते श्रावक सुविशेष.
३. पर उपकार करे घणो, दीए दान हमेश;
विनय विवेक करे बळि, ते श्रावक सुविशेष.
४. पर आशा नव चित्तधरे, दीनता न करे लेश;
गुणग्राही गुणवंतनो, ते श्रावक सुविशेष.
५. कुड कपट वर्जे सदा, करे नहीं तेम लेश;
मुख मधुर हृदये सरळ, ते श्रावक सुविशेष.
६. कदर करे ज्ञानी तणी, ज्ञानी रूप अशेष;
ज्ञानी जनना दास जे, ते श्रावक सुविशेष.
७. पुस्तक तणी प्रभावना, चित्त चाहे हमेश;
योग्य समये ते आदरे, ते श्रावक सुविशेष.

(૨૪) જ્ઞાનીનું બહુમાન કરવાથી જ્ઞાન થાય છે.

૮. સહુ સાથે શુભ મિત્રતા; અંશ ન મનમાં દ્વેષ;
કહે મુનિ જયચંદ્રજી, તે શ્રાવક સુવિશેષ.

૨૨૨૨૨૨૨૨૨૨૨૨૨૨

પાઠ ૫ મો.

(શ્રાવકના ૨૧ ગુણવિશે.)

૧. જેની દૃષ્ટિ (અંતરભાવ) નિર્મલ હોય તેને શ્રાવક કહીએ.
૨. દરરોજ પર ઉપકાર કરે તેને શ્રાવક કહીએ.
૩. ઠગાઈ કરી પૈસો કમાય નહીં તેને શ્રાવક કહીએ.
૪. દીલમાં જ્ઞાણો ક્રોધ કરે નહીં તેને શ્રાવક કહીએ.
૫. જ્ઞાન અને જ્ઞાની ઉપર પ્રીતિ રાખે તેને શ્રાવક કહીએ.
૬. વરાબર સત્ય વચન બોલે તેને શ્રાવક કહીએ.
૭. ઘેર આવેલ મનુષ્યનો ઉચિત સત્કાર કરે તેને શ્રાવક કહીએ.
૮. લસણ ડુંગલી વિગેરે તેમજ અફીણ ભાંગ ગાંજો વિગેરે અમશ્ય પદાર્થનો ત્યાગ કરે તેને શ્રાવક કહીએ.
૯. કોઈના છીદ્ર જુવે નહીં તેને શ્રાવક કહીએ.
૧૦. ગુણીજનનાં વચાણ કરે તેને શ્રાવક કહીએ.
૧૧. ગુણગ્રાહી હોય તેને શ્રાવક કહીએ એટલે કોઈમાં ક્રોડ અવગુણ હોય ને માત્ર એકાદ ગુણ હોય તો તે

मुणनी प्रशंसा करे पण अवगुण बोले नहीं तेने
श्रावक कहीए.

१२. सदाय ज्ञाननो अभीलाषी होय, ज्ञानीजन मळये
धर्मना प्रश्नो पुछवानी जिज्ञासा राखे तेने श्रावक
कहीए.

१३. श्रावकनो $\frac{1}{10}$ भाग; तेम नहीं तो $\frac{1}{100}$ भाग पण
ज्ञानादि शुभ खाते खर्चे तेने श्रावक कहीए.

१४. शरीर, स्त्री, पुत्र, धन, गृह विगेरेने स्वभवत् जाणे
तेने श्रावक कहीए.

१५. वाशी अन्न अने रात्रिभोजन न जमे तेने श्रावक
कहीए.

१६. देसनो उद्धार करे अगर शक्ति मुजव एकाद मनु-
ष्यनो पण उद्धार करे तेने श्रावक कहीए.

१७. देखादेखीथो निंदा न करे तेने श्रावक कहीए.

१८. वस्तुनो विचार करीने बोले तेने श्रावक कहीए.

१९. कुबुद्धिथी कोई मनुष्यने दुःख थाय एवुं काम न करे
तेने श्रावक कहीए.

२०. साधु, साध्वी, श्रावक, श्राविका ए चतुर्विध संयनो
सेवा करे तेने श्रावक कहीए.

२१. मुनिने बहु मतनथी वीरावीने जमे—जो जोगवाइ न
होय तो भावना भावीने जमे तेने श्रावक कहीए.

पाठ ६ ठो.

(प्रातः कृत्य विषे.)

१. सवारे उठीने देव गुरुनुं स्मरण करवुं.
२. गत दीवसे कोई पाप दोष लागेल होय तेनी आलोचना करी जवी.
३. हवेथी कोई दोषो न करवानी प्रतिज्ञा लेवी.
४. शरीर, स्त्री, पुत्र, धन, गृह विगेरे अनित्य छे एवी भावना भाववी.
५. नासिकामांथी जे बाजुनो पवन निकळतो होय ते बाजुनो (ते तरफनो) पग प्रथम हेठे मूकवो.
६. नवकार मंत्र ५ वार गणवा.
७. उच्च भावना भाववी.
८. कोई पण कार्यनी चिंतवना द्रढ संकल्पपूर्वक करवी.
९. नवकारसी, पहोरसी विगेरेनुं प्रत्याख्यान करवुं.
१०. कोई पण प्रकारनो उत्तम नियम लेवो.

पाठ ७ मो.

(स्नान विषे)

१. जीव जंतु न मरे तेवी जग्याए स्नान करवुं.
२. प्रथम मस्तकपर जल रेडी पछी स्नान करवुं.
३. स्नाननुं पाणी शीत उष्ण तेम सुगंधवाळुं होवुं जोईए.

४. कोई न देखे तेवे स्थळे स्नान करवुं.
५. भोजन कर्या पहेला स्नान करवुं.

पाठ ८ मो.

(कसरत विषे)

१. कसरत करवाथी आलस-प्रमाद विगेरे दूर थाय छे.
२. शरीरमां शक्ति तेमज उत्साह वधे छे.
३. कोई पण नवा रोगो उत्पन्न थता नथी.
४. थयेल रोगो मटे छे.
५. जींदगी सुखरूप नीवडे छे.

कसरतनां मुख्य १० प्रकारनां आसनो निचे मुजव.

१. सिद्धासन :—साधारण रीते पग उपर पग चडावी एक स्थिरताथी बेसवुं. लाभ—छातिना तमाम रोगो मटे छे.
२. बद्धपद्मासन :—पग उपर पग चडावी पाछलथी बे हाथ वडे पगना बे अंगुठा पकडवा. लाभ—पेटना दर्दो जेवा के बादी, अरुची, अजीर्ण, विगेरे दूर थाय छे.
३. मयूरासन :—बे हाथ वचमां नांखी उंचुं थवुं. लाभ—अंडवृद्धि विगेरे दुषणना रोगो मटे छे.
४. धनुषासन :—एक पग लांबो करी बीजो पग वाळी

(૨૮) પ્રથમ જ્ઞાન ને પછી દયા એમ શાસ્ત્રમાં કહ્યું છે.

એક હાથથી પગનો અંગુઠો કાન સુધી લાવવો.
લાભ—વાયુના રોગો મટે છે.

૫. ઉત્તાનાસન :—બે પગ લાંબા કરી ઢીંચણને ન વઢવા
દેતા બે હાથે બે પગના અંગુઠા પકડી મસ્તક ને બે
ઢીંચણ વચ્ચે લાવવું. લાભ—પિચોટી સ્વસ્તી નથી,
પગે ફ઼લતર થતી નથી વિગેરે.

૬. જિવ્હાસન :—જીભને બહાર કાઢી નાકની અળીએ
અડકાડવું. લાભ—બોવડાપણું મટે છે.

૭. નેત્રાસન :—નાસિકાના અગ્રભાગે દૃષ્ટિ ઠેરવવી (પલ
કારા મારવા નહીં) થોડીવારે ચક્ષુમાંથી પાણી ઝરશે.
લાભ—નેત્રની તમામ વ્યાધિઓ દૂર થશે :—ફુલ, મો-
તિઓ, પાંડુરોગ, જ્ઞામરવા વળી વિશેષમાં કોઈ દિ-
વસ ચશ્મા પહેરવાની જરૂર રહેશે નહીં.

૮. આયતનાસન :—એક પગવાળી પાંજામેર સુવું. લાભ—
વીર્ય જતા અટકશે એથી અનંત ફાયદો થશે.

૯. ગરુડાસન :—ઉભા થઈ એક પગવાળી એડી સુધી લા-
વવું અને હાથનો મરોડ કરવો. લાભ—સ્થીરતા થશે
ચક્રી મટશે.

૧૦. ગૌદુહાસન :—ગાયને દોતી વચ્ચે જે રીતે બેસાય છે
તે રીતે બેસવું પરંતુ વધારામાં એ કે નેત્રોને મીંચી
રાખવાં. લાભ—મનની એકાગ્રતા થશે.

(આ આસને ભગવાન્ મહાવોરને કૈવલ્યજ્ઞાન થયું હતું)

एक महा कसरत.

૧. કઈપણ આધાર વગર માત્ર એક પગેજ ઉઘુ થવું.
લાભ-શરીરમાં મેદ વધતો નથી, અશક્તિ મટે છે,
દેહ સમધારણ રહે છે કે જેને શાસ્ત્રમાં 'અગુલ્લઘુ'
કહે છે.

पाठ ९ मो.

(જિનમંદિરે જડ ભાવના ભાવતા વિષે.)

૧. જિન મંદિરે જડ ચૈત્ય વંદન કરવું.
૨. પ્રભુની પૂજા કરવી.
૩. એકાગ્રતાએ ધ્યાન કરવું.
૪. મંદિરની શોભા કેવી છે ? કઈ કઈ चीज સારી છે !
કોરણી કેવી છે ! એ વિગેરે ઉપર ધ્યાન ન દેતાં
પ્રભુના ગુણની ચિંતવના કરવી.
૫. હે આત્મન્ ! તું રાગદ્વેષ રહિત ક્યારે થઈશ.
એમ ભાવના ભાવતા નિચે મુજબ બોલવું.

दोहरा.

૧. જય જય ગુણસિંધુ પ્રભુ ! જય જય તું અવિકાર;
જયકારણ જગતીતલે, લીધો પ્રભુ અવતાર.
૨. મહિમા મોટો તાહરો, કહેતા નાવે પાર;
પણ મુજ ભક્તિ ભાવથી, છેજો સર્વ સ્વીકાર.

(૩૦) ક્રોધ ન કરવાથી ધર્મ થાય છે.

૩. વર અતિશય ચોત્રીસ છે, પાંત્રીસ વાળી સાર;
દ્વાદશ ગુણ સંયુક્ત છો, વર્જીત દોષ અઢાર.
૪. અષ્ટ કર્મ રૂપ બૈરિને, હે જિન જિતણ હાર;
વંદન કરુંલું ભાવથી, તુજને વારંવાર.
૫. દીન સેવકની ઉપરે, નેહ નિવા કરનાર;
જયમુનિ કહે મુજને, ઉતારો ભવ પાર.

પાઠ ૧૦ મો.

(સદ્ગુરુની સેવા વિષે.)

૧. ઉપાશ્રયે જઈ સદ્ગુરુને ૩ વાર વંદન કરવું.
૨. એક ચિત્તથી તેમનું વ્યાખ્યાન સાંભળવું.
૩. પછીથી જ્ઞાનનો સમજવો લેવા માટે અનેક પ્રશ્નો પુછવા.
૪. સદ્ગુરુની આજ્ઞા મસ્તકે ચઢાવવી.
૫. સદ્ગુરુ તેમજ બીજા કોઈના પણ અવગુણ જોવા કરતા પોતામાં કયા કયા અવગુણો છે? તે જોઈ તેને નિવારવાના પ્રયત્નો કરવા.
૬. દેવ ગુરુ અને ધર્મ એ ૩ તત્ત્વની આરાધના કરવી.
૭. સદ્ગુરુ, માતા, પિતા, એ ૩ નો સદા વિશ્વાસ કરવો.
૮. વિષ, વેશ્યા, નદી, નાગ, સ્ત્રી, અગ્નિ, રાજા, અને

ઢાઝી હા કરનાર ઇટલે ઇકાંત મીઠું બોલનાર આ
૮ નો કોઈ દિવસ પણ વિશ્વાસ કરવો નહીં.

૯. જ્ઞાની જનને ગુરુ માનવા.
૧૦. અજ્ઞાનીને ગુરુ માનવાથી બન્ને ભવ વગડે છે.

પાઠ ૧૧ માં.

(સામાયિક વિષે.)

૧. સામાયિકનો વસ્ત ૪૮ મિનિટનો છે.
૨. વત્રીશ દોષ ટાળીને સામાયિક થાય છે.
૩. ઓગણિશ દોષ ટાળીને કાર્યોત્સર્ગ થાય છે.
૪. ઓગણત્રીશ દોષ ટાળવાને માટે કાર્યોત્સર્ગ થાય છે
તેનાં નામ ૧૮ પાપ, ૮ કર્મ, ૩ શલ્ય (કપટ, કોઈ
વસ્તુનો માંગણી, મિથ્યા સમત્ત્વ.)
૫. સામાયિકમાં ક્રોધ હેશ વૈર ફેર થાય નહીં.
૬. સામાયિકમાં મૃદુસંબંધી તેમજ દેશ દેશાંતર સંબંધો
વાત વિગેરે થાય નહીં.
૭. સામાયિકમાં નિદ્રા લેવાય નહીં.
૮. સામાયિકમાં મન વચન અને કાયા એ ત્રણે સ્થિર
રાખવા.
૯. સામાયિકમાં કોઈના ઉપર સ્વોટી દૃષ્ટિ થાય નહીં,
તેમજ વગર વિચારે વોલાય નહીં.
૧૦. સામાયિક હંમેશ કરવાનો રીવાજ રાખવો.

(३२) गुरुने नमस्कार करवाथो धर्म थाय छे.

पाठ १२ मो.

(सामायिक विषे कविता.)

[वीर जिनेश्वर देशना-ए राग.]

१. करो सामायिक भावथुं, दोय घडि शुभ ध्यान-लालरे;
सुरगति शिबगति पामशो, भाषे श्रीभगवान-लालरे. क०
२. निद्रा विकथा परिहरी, षट्भागे पच्चखाण-लालरे;
मन बच काया गोपवो, जो चाहो कल्याण-लालरे क०
३. लाख सोनैया महोरथी, कींमत अधिक अनंत-लालरे;
श्री श्रेणिक नृप आगले, बोलया श्रीभगवंत-लालरे. क०
४. जो कोइ हेश उद्दिरणा, करे सामायिक मांय-लालरे;
तो सामायिक दूरे जशे, लाभ न थाये कांय-लालरे क०
५. एकवार एकज चित्तथी, करो सामायिक शुद्ध-लालरे;
न्याल थशो निश्चयपणे, कहे जयमुनि विबुद्ध-लालरे. क०

पाठ १३ मो.

(सामायिकना प्रश्नोत्तर विषे.)

१. प्रश्न:-कायोत्सर्गना केटला दोष ?
उत्तर-ओगणीस.
 २. प्रश्न:-केटला दोष निवारवा माटे कायोत्सर्ग करवो.
उत्तर-ओगणत्रीश.
 ३. प्रश्न:-आचार्यना गुण केटला ?
-

ઉત્તર-છત્રીશ. (છત્રીશ ગુણ છત્રીશ પ્રકારે
કુલ ૧૨૯૬)

૪. પ્રશ્ન:- ઇરિયાવહિના મિચ્છામિદુકકંડ કેટલા ?

ઉત્તર-અઢાર લાખ ચોવિશ હજાર એકસો ને વીસ.
(૧૮૨૪૧૨૦)

૫. પ્રશ્ન:- નવકારવાલી (માલા)માં પારા (મળકા) કે-
ટલા હોય ?

ઉત્તર-એકસો આઠ. (૧૦૮)

૬. પ્રશ્ન:- તેનું કારણ શું ?

ઉત્તર-પંચ પરમેષ્ઠીના સર્વે થઈ ૧૦૮ ગુણ થાયછે તેની
સૂચના રહેવામાટે તેટલા પારા રાખેલા છે.

૭. પ્રશ્ન:- કાયોત્સર્ગમાં આગાર કેટલા ?

ઉત્તર-૧૨ અથવા ૧૬.

૮. પ્રશ્ન:- જૈનધર્મના તીર્થંકર કેટલા ?

ઉત્તર-ચોવીશ.

૯. પ્રશ્ન:-ચોવીશે તીર્થંકરોનાં નામ કયા પાટમાં આવેછે?

ઉત્તર-લોગસમાં.

૧૦. પ્રશ્ન:-લાગસસનું સ્વરૂં નામ શું ?

ઉત્તર-ચતુર્વિંશતિ જિનસ્તુતિ.

૧૧. પ્રશ્ન:- સામાયિકનું પ્રત્યાખ્યાન કેટલા ભાંગાઈ
થાય છે?

(३४) कपट नहि करवाथी धर्म थाय छे

उत्तर—छ भांगाए.

१२. प्रश्नः—सामायिकयां कोइनी निंदा करे तो थुं थाय ?
सामायिकनो लाभ मळे नहीं.

१३. प्रश्नः—सामायिकनो लाभ शो ?

उत्तर—मूख्य मोक्षपद, बाको स्वर्गमुख.

१४ प्रश्नः—मन आहु अवळ जाय तो सामायिक थई कहे-
वाय के केम?

उत्तर—ना, न थई कहेवाय.

१५. प्रश्नः—मन स्थिर राखवा माटे थुं करवुं?

उत्तर—नाकनो पवन रोकी ॐ सोहंनुं ध्यान करवुं.

१६. प्रश्नः—ते न बने तो सामायिकनो वाखत शी रीते
गाळवो ?

उत्तर—सद्गुरुनी पग वंपी करनी. माळा गगनी, स-
झाय स्तवन भगवु, इ पुस्तको वांचवां.
सद्गुरुने धर्मना स्वादा पुच्छव. व.

—>❀❀<—

पाठ १४ मो.

(प्रतिक्रमण विषे.)

१. दिवस तेमज रात्रिना पापदोषो निवारवापाटे प्रति-
क्रमण करवुं.

२. प्रतिक्रमणमां खमाव्या पछी कोइ साथे वैर विरोध राखी शकाय नहीं.
३. नाना बालकनी माफक शुद्ध हृदय राखी प्रतिक्रमण करवुं.
४. वंदिता सुत्रमां कहेल अतिचारो चिंतववा.
५. एकाग्र चित्तथी पापनी आलोचना (विचारणा) पूर्वक प्रतिक्रमण करवुं
६. प्रतिक्रमणमां ओठींगण देवाय नहीं.
७. प्रतिक्रमण धीरेधीरे अने स्पष्ट उच्चारथी शुद्ध बोलवुं, अशुद्ध बोलवाथी उलटु पाप लागे छे.
८. थयेल पापोनी प्रभुपासे अंतःकरणथी माफी मांगवी.
९. तेवां पापो फरीथी न करवानी प्रतिज्ञा लेवी.
१०. अवगुणी उपर द्वेष न करवो, गुणीनुं बहुमान करवुं.

पाठ १५ मो.

(प्रतिक्रमण विषे कविता.)

[जिनवर प्रणमुं हो राज-ए राग.]

१. प्रतिक्रमण शुद्ध भावधरोने, करो नरनारी सर्वे;
पाप पखालग गुण उजालग, थइ अंतर्निर्गर्वे.
संधे कर मन रंगे हो राज पडिक्रमण मन चंगे.

૨. જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર ત્રીજે, તપ વીર્ય એ પાંચે;
અતિચાર એહના આલવતા. આચાર મનસાચે. સં૦
૩. સંકા કંઠ્યા દોષ નિવારો, બંધ વધ તેમ પ્રાણી;
જુઠી સાક્ષી માયાભોષો, જ્ઞાન અદત્તા હાણી. સં૦
૪. વિધવા વેશ્યા તેમ પરનારો, કામ જગાવળ ચીજ;
મહામોહનું સ્થાનક વર્જો, ધર્મ તણું એ વીજ. સં૦
૫. ધનધાન્ય ને હિરા માણેક, માપ કરો તમે તેના;
દેશદેશાંતર સ્વાતું પીવું, વલ્લિ વ્યાપારજ એના. સં૦
૬. અનર્થદંડ નિવારો આઠે, સામાયિક મન ધારો;
દિશાવગાશિક પૌષધરૂઢો, વ્રત આચરજો સારો. સં૦
૭. જમવા વચ્ચે જમવા બેસો, ત્યારે મુનિ ચિંતવજો;
સંલેષણના દોષ નિવારી, સુકૃત મંદાર ભરજો. સં૦
૮. આવશ્યક કરતા ધ્યાનજ ધરતા, અનુસરતા જિનવાણી;
જયમુનિ કહે એમ આગમ સુણતા, પામે શિવપદ પ્રાણી.
સં૦

પાઠ ૧૬ મો.

(પ્રતિક્રમણના પ્રશ્નોત્તર વિષે.)

૧. પ્રશ્ન :- ઉપરની કવિતામાં 'સંધે' શબ્દ આવ્યો તેનો અર્થ શો ?

ઉત્તર—સંધે એટલે દિવસ ને રાત્રીની સંધ્યા, પ્રત્યેક દિવસ ને રાત્રીની સંધ્યા વચ્ચે થાય માટે ‘સંધે’ શબ્દ મુકેલ છે.

૨. પ્રશ્ન :—આવશ્યક નો અર્થ શો ? અને તે કેટલા ?

ઉત્તર—આવશ્યક એટલે અવશ્ય કરવા યોગ્ય ક્રિયા. અને તે છ (૬).

૩. પ્રશ્ન :—તે છ એ આવશ્યકનાં નામ કહો.

ઉત્તર—૧ સામાયિક. ૨ ચતુર્વિંશતિ સ્તવ. ૩ વંદન. ૪ પ્રતિક્રમણ. ૫ કાયોત્સર્ગ. ૬ પ્રત્યાખ્યાન.

૪. પ્રશ્ન :—પ્રતિક્રમણ કેટલા ? અને તે કયા કયા ?

ઉત્તર—પાંચ (૫). ૧ દેવસી. ૨ રાઈ. ૩ પાક્ષિક. ૪ ચાતુર્માસિક. ૫ સાંવત્સરિક.

૫. પ્રશ્ન :—ભવનું તેમજ ભવાંતરનું એ બે મેલવી કોઈ સાત પ્રતિક્રમણ કહે છે તેનું કેમ ?

ઉત્તર—ભવનું પ્રતિક્રમણ તે અંતીમ સંસ્થાના અને ભવાંતરનું તે સમ્યક્ત્વ એમ સમજવું પરંતુ તે બેને પ્રતિક્રમણ એ સંબોધનથી કયેલ નથી કારણ કે “વારંવાર કરાય તેને પ્રતિક્રમણ કહેવાય” એમ પૂર્વાચાર્યની રૂઢી જણાય છે અને તે આપણે માન્ય રાખવું જોઈએ.

૬. પ્રશ્ન :—પ્રતિક્રમણ શામાટે કરવું ?

ઉત્તર-દિવસમાં કે રાત્રીમાં થયેલ પાપદોષની માફક
માગવા માટે.

૭. પ્રશ્ન:-પાપ કેટલા ?

ઉત્તર-અઠાર (૧૮). હિંસા, મૃષા, વિગેરે.

૮. પ્રશ્ન:-દોષ કેટલા પ્રકારના ?

ઉત્તર-ચાર પ્રકારના. ૧ અતિક્રમ. ૨ વ્યતિક્રમ. ૩
અતિચાર. ૪ અનાચાર.

૯. પ્રશ્ન:-કૃપા કરી એ ચારેના અર્થ કહેશો ?

ઉત્તર-અતિક્રમ એટલે મનનો દોષ. વ્યતિક્રમ એટલે
તેનાથી વધારે દોષ. અતિચાર એટલે તેથી
પણ વધારે દોષ. અનાચાર એટલે સર્વથા દોષ.
સ્પષ્ટ એમ છે કે અતિક્રમ ૪ આની દોષ. વ્ય-
તિક્રમ ૮ આની દોષ. અતિચાર ૧૨ આની
દોષ. અનાચાર ૧૬ આની એટલે સંપૂર્ણ દોષ.

૧૦. પ્રશ્ન:-હે ભગવન્ કોઈ દૃષ્ટાંતથી સમજાવવા કૃપા
કરશો ?

ઉત્તર-જેમ કોઈ પુરુષે માંસનું પ્રત્યાખ્યાન કર્યું. હવે
તેને તે સ્વાદાની ઇચ્છા થઈ-ત્યારે તેને દોષ
લાગ્યો તે અતિક્રમ દોષ કહેવાય. જો
માંસ લેવા જાય તે વ્યતિક્રમ દોષ. હાથે લેઈ
મુખસુધી લાવે તે અતિચાર દોષ. અને મુખમાં

મૂકે તે અનાચાર દોષ. એ પ્રમાણે દરેક વા-
ચતમાં સમજવું.

૧૧. પ્રશ્ન:-ઉપધાનવાલા શ્રાવકને કાચુ પાણી પીનારનું
પ્રતિક્રમણ સ્વપ્ને કે કેમ?

ઉત્તર-સ્વપ્ને,-કેમકે તેમાં કાંઈ દોષ નથી.

પાઠ ૧૭ મો.

(નવતત્ત્વ વિષે.)

૧. દરેક શ્રાવકે નવતત્ત્વનું જાણપણું કરવું જોઈએ.
૨. નવતત્ત્વનાં નામ :-૧ જીવ. ૨ અજીવ. ૩ પુણ્ય.
૪ પાપ. ૫ આસ્રવ. ૬ સંવર. ૭ નિર્જરા. ૮ બંધ.
૯ મોક્ષ.
૩. જીવ અને અજીવ એ બેમાં નવેનો સમાવેશ થાય છે
પરંતુ અલ્પજ્ઞને વિશેષ જણાવવામાટે નવ ગણેલ છે.
૪. જીવ એટલે ચૈતન્યશક્તિવાળુ પ્રાણી.
૫. જીવના ભેદ (૧૪) અને વિસ્તારથી (૫૬૩)
૬. અજીવ એટલે જડ.
૭. અજીવના ભેદ (૧૪) અને વિસ્તારથી (૫૬૦)
૮. પુણ્ય એટલે કોઈને અન્ન પાણી વસ્ત્ર વિગેરે દેવાથી
જે લાભ થાય તે, અગર દુઃસ્વીનું દુઃસ્વ નીવારણ
કરવું વિગેરે પરોપકારિક કાર્યો કરવાથી જે લાભ
થાય તે.

૯. પુણ્ય થવાના પ્રકાર (૯) તેના શુભ ફલના પ્રકાર (૪૨).
૧૦. પાપ એટલે પરજીવને દુઃખ દેવું તેમજ નઠારો વિચાર કરવો તે.
૧૧. પાપ થવાના પ્રકાર (૧૮) તેના અશુભ ફલના પ્રકાર (૮૨)
૧૨. આશ્રવ એટલે કર્મ આવવાનો માર્ગ.
૧૩. આશ્રવના માર્ગ (૨૦) તેમજ (૪૨)
૧૪. સંવર એટલે કર્મ આવવાના માર્ગો બંધ કરાય તે.
૧૫. સંવરના પ્રકાર (૨૦) તેમજ (૫૭)
૧૬. નિર્જરા એટલે કર્મનું શરૂ.
૧૭. નિર્જરાના પ્રકાર (૧૨).
૧૮. બંધ એટલે કર્મનું બંધાવું.
૧૯. બંધના પ્રકાર (૪).
૨૦. મોક્ષ એટલે સકલ કર્મથી છુટવું.
૨૧. મોક્ષના દ્વાર (૯) સિદ્ધ થવાના પ્રકાર (૧૫)
૨૨. જૈનના તત્ત્વજ્ઞાનનો સમાવેશ નવતત્ત્વમાં થાય છે.
૨૩. નવતત્ત્વનું જાણપણું કરવાથી આત્માની મુક્તિ થાય છે.
૨૪. મોક્ષ-જ્ઞાન દર્શન અને ચારિત્રથી મળે છે.

૨૫. અને તે જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર ત્રણે અભિન્ન એક સ્વ-
રૂપે છે.
૨૬. જ્ઞાન અને ક્રિયામાં જ્ઞાનને મુખ્ય માનવું. જ્ઞાન સર્વ
આરાધિક અને ક્રિયાદેશ આરાધિક એમ શ્રીભગ-
વતી સૂત્રમાં કહેલ છે.

પાઠ ૧૮ મો.

(નવતત્ત્વ વિષે કવિતા.)

[ગોરસ લ્યો ગોરસ લ્યો-એ રાગ.]

૧. જ્ઞાનભણો જ્ઞાનભણો, હારે તમે જીવને શીદ હણો; જ્ઞા૦
૨. જ્ઞાની જગમાં સુખ પામે, જ્ઞાનીનો યશ વહુ જામે;
નિધિ નવે જ્ઞાની નામે-જ્ઞા૦
૩. હારે જે જ્ઞાન ભણે ભાવે, વલિ જે પુસ્તક વહોરાવે;
જ્ઞાની તેહના ગુણ ગાવે-જ્ઞા૦
૪. જ્ઞાનાવર્ણીય કર્મ તણો, તે નર ક્ષય કરે ઘણો;
માર્ગ પામે શિવપુરનો-જ્ઞા૦
૫. ક્રોડ વર્ષે જે અજ્ઞાની, કરે કર્મ તણી હાણી;
પણમાં તે કરશે જ્ઞાની-જ્ઞા૦
૬. પ્રથમ જ્ઞાન ને પછી દયા, જ્ઞાનવિન નહીં છે રે દયા;
જ્ઞાનવડે જિન ચક્રી થયા-જ્ઞા૦

(૪૨) કોઈને ક્રોધ ચઢે તેવું બોલવું

૭. જ્ઞાન વીનાશી ક્રિયા કરશો, મળ્યા વિના તમે કેમ લખશોઃ
જ્ઞાન વીના નહીં મળે તરશો—જ્ઞા૦
૮. જ્ઞાન તે નવતત્ત્વ જાણો, સમકીર્તિ તે શ્રદ્ધા આણો;
જયચંદ્ર પછી નિર્વાણો—જ્ઞા૦

પાઠ ૧૧ મો.

(નવતત્ત્વનાં પ્રશ્નોત્તર વિષે.)

૧. પ્રશ્ન:—શરીરમાં જીવ છે તેની સ્વાત્ત્રી શી ?

ઉત્તર—ચુંટીઓ મરવાથી દુઃખ થાય છે અને ચંદન—
વિલેપન કરવાથી સુખ થાય છે તે.

૨. પ્રશ્ન:—વનસ્પતિ વિગેરેમાં જીવ છે તેની સ્વાત્ત્રી શી ?

ઉત્તર—વૃદ્ધિ પામે છે (વધે છે) તે.

૩. પ્રશ્ન:—અજીવની સ્વાત્ત્રી શી ?

ઉત્તર—વૃદ્ધિ પામતું નથી તે.

૪. પ્રશ્ન:—પુણ્યની સ્વાત્ત્રી શી ?

ઉત્તર—કોઈને મધુર (મીઠા) વચનથી બોલાવો પછી
તે તમને સુખકર વચન કહેશે તે.

૫. પ્રશ્ન:—પાપની સ્વાત્ત્રી શી ?

ઉત્તર—ચોરી તેમ વ્યભિચાર કર્યેથી દુઃખ મળે છે તે.

૬. પ્રશ્ન:—આશ્રવની સ્વાત્ત્રી શી ?

ઉત્તર—પુણ્ય પાપ ઉપરથી.

७. प्रश्नः—संवरनी खात्री शी ?

उत्तर—पुण्य पाप न लागे ते उपरथी.

८. प्रश्नः—निर्जरानी खात्री शी ?

उत्तर—दाखला तरीके,—तमने धन जोइतुं होय ने ते न मलतुं होय तो अंतराय कर्म छे एम समजो—हवे ते कर्मनी निर्जरा करवामाटे वनमां जई मात्र एकज कलाक एकाग्रताथी शुभ ध्यान धरो पछी धन मले छे के नहीं? मल्येथी जाणजो के अंतराय कर्मनी निर्जरा थई. विगेरे

९. प्रश्नः—बंधनी खात्री शी ?

उत्तर—थोडा वधारे कर्म उपरथी.

१०. प्रश्नः—मोक्षनी खात्री शी ?

उत्तर—विराग दशा उपरथी.

११. प्रश्नः—नवतत्त्वमां छांदवा योग्य केटला ?

उत्तर—त्रण;—पाप, आश्रव, बंध.

१२. प्रश्नः—नवतत्त्वमां आदरवा योग्य केटला ?

उत्तर—त्रण;—संवर, निर्जरा, मोक्ष.

१३. प्रश्नः—ज्यां सुधी मोक्ष न मले त्यां सुधी आदरवा योग्य कथुं तत्त्व.

उत्तर—पुण्य.

१४. प्रश्नः—सांख्य के छे के पुण्यपाप नथी तेनुं केम ?

(૪૪) કપટ કરશો નહિ કહુંછે કે કપટ ત્યાં ચપટ.

ઉત્તર-નાસ્તિકોને પુછવું કે,-જન્મથી કોઈ અંધ, કોઈ લુલા, કોઈ શ્રીમંત, કોઈ ગરીબ કેમ બને છે. કોઈનો સખત ઉદ્યમ નિષ્ફલ જાય છે, કોઈનો સાધારણ ઉદ્યમ પણ ફલીભુત થાય છે તેનું કારણ શું? આવા અનેક સવાલોનો ઉત્તર તેઓ યથા તથ્ય આપી શકશે નહીં એથીજ સ્વાત્તી થશે કે તેઓનું નાસ્તિકપણું સ્વોદું છે.

(જગત્માં પુણ્ય પાપ છે તોજ વહેવાર ચાલે છે.)

૨૫. પ્રશ્ન:-નાસ્તિકો કહે છે કે જીવ નથી તેનું કેમ ?

ઉત્તર-નાસ્તિકના શરીરને કાપી જુવો કે દુઃખ થાય છે કે નહીં. શરીરમાં સુખ દુઃખનો જ્ઞાતા (જાનકાર) જીવ છે એજ જીવની સ્વાત્તી છે.

૨૬. પ્રશ્ન:-મમત્વભાવ કોના ઉપરથી ઉતારવો ?

ઉત્તર-અજીવ ઉપરથી.

૨૭. પ્રશ્ન:-નવતત્ત્વમાં લડાઈ કેને કેને થાય છે.

ઉત્તર-જીવ અને અજીવ એ બેને માંહોમાંહી લડાઈ થાય છે.

૨૮. પ્રશ્ન:-તે લડાઈ થવાનું કારણ શું ?

ઉત્તર-અજીવને જીવ પોતાનું માને છે તેથી.

૨૯. પ્રશ્ન:-કર્મનો ક્ષય કેમ થાય ?

ઉત્તર-एकांतમાં 'ધ્યાન' કરવાથી.

२०. प्रश्नः—त्रण अमूल्य वाक्यो कया ?

उत्तर—उपयोगे धर्म, क्रियाए कर्म, परिणामे बंध.

२१. प्रश्नः—प्रण सार (तत्त्व) रूप वस्तु कयी ?

उत्तर—संयमनो सार उपशम(शांतिभाव), धननो सार धर्म, देहनो सार जीव.

२२. प्रश्नः—जीवना मूल्य प्रकार केटला ?

उत्तर—बे,—त्रस, स्थावर.

२३. प्रश्नः—शरीर जीव के अजीव ?

उत्तर—एकलुं शरीर अजीव, ज्यां सुधी जीव होय
त्यां सुधी शरीरने जीव कहेवाय.

२४. प्रश्नः—जगतमां जीव केटला ?

उत्तर—अनंता (गणता पार आवे नहीं).

२५. प्रश्नः—जीवने कोणे बनाव्या ?

उत्तर—कोईए बनाव्या नथी—अनादिकालथी तेओ छे
छे ने छे.

२६. प्रश्नः—कोई पण काले जीवनो अजीव या अजीवनो
जीव थाय ?

उत्तर—ना, न थाय.

२७. प्रश्नः—जीव, ज्ञान, दर्शन, चारित्र, तप,—ए पांचे एक
छे के केम ?

उत्तर—मूलरूपे पांचे एक छे. परंतु समजाववा माटे
भिन्न भिन्न रूपे जीवना गुणो वर्णवेल छे.

(૪૬) ગુરુની આશાતના કરશો નહિ.

૨૮. પ્રશ્ન:-જીવના ગુણ કેટલા ?

ઉત્તર-અનંતા.

૨૯. પ્રશ્ન:-જીવની સત્તા (શક્તિ) કેટલી ?

ઉત્તર-અનંતી છે.

૩૦. પ્રશ્ન:-સર્વે જીવો નિશ્ચયરૂપે સરખા છે કે ન્યૂનાધિક ?

ઉત્તર-નિશ્ચયરૂપે સરખા છે પરંતુ ઓછા અધિકા
કર્મથી ન્યૂનાધિક છે.

૩૧. પ્રશ્ન:-જીવને કર્મના ફલ કોણ આપે છે ?

ઉત્તર-કર્મ આપે છે જેમકે,-અમૃત અને જ્ઞેર એ વસ્તુ
જહ છતાં સ્નાનારને પોતપોતાનું ફલ આપે છે.

૩૨. પ્રશ્ન:-કર્મ-ક્ષય કરવાનો ટુંકમાં સરલ રસ્તો બતાવો.

ઉત્તર-જ્ઞાની જનની શેવા કરવી, તે કહે તે મુજબ
વર્તવું, દૃઢ (કદાગ્રહ) મુકવો, જ્ઞાન ઉપર પ્રીતિ
રાખવી, જ્ઞાનના પુસ્તકા વહેંચવા કે જેથી
તત્કાલ કર્મનો ક્ષય થશે-મોક્ષનું મહા મુખ્ય
મલ્લશે.

પાઠ ૨૦ માં.

(ભોજનના નિયમ વિષે.)

૧. જેટલી ક્ષુધા હોય તેના $\frac{૩}{૪}$ ભાગે જમવું.

२. आहारमां ३ भाग फलाहार होवो जोईए.
३. भोजन धीरे धीरे करवुं.
४. भोजन वखते क्रोध करवो नहीं.
५. भोजननी आदिमां खारुं पछी मीष्ट अने अंते तीखुं खावुं.
६. जम्या उपर जमवुं नहीं.
७. वाद करी बधारे जमवुं नहीं.
८. मनगमतुं भोजन पग बधारे जमवुं नहीं.
९. भोजनना मध्यमां पाणी पीवुं पण आगल पाछल पीवुं नहीं.
१०. जमीने ओछामां ओछा १०० पगला धीरे धीरे फरवा.
११. सूर्य स्वरमां जमवुं.
१२. चंद्र स्वरमां पाणी पीवुं.
१३. पाणी गल्या वगर पीवुं नहीं.
१४. वासी अन्न-एटुं अन्न जमवुं नहीं.
१५. पारका भोजननी इच्छा करवी नहीं.
१६. सारो आहार एकलाए जमवुं नहीं.
१७. जमती वखत कोईपण ज्ञानी पुरुषने दान करोने जमवुं.

१८. ते न मळे तो कोईने पण थोडुं दान करीने जमवुं.
१९. रात्रे जमवुं नहीं.
२०. अजाण्युं फल, काचुं फल, सडी गयेल फल खावुं नहीं.
२१. मिष्ट पदार्थ उपर बहु प्रीति राखवी नहीं.
२२. भोजनमां बहु संतोष राखवो.
२३. दारु मांस, लसण, डुंगली, विगेरे वापरवा नहीं.
२४. बाबीस जातिना अभक्ष्य तेमज बत्रीस जातिना अनंत काय खावा नहीं.
२५. चा, सोपारी, काफी विगेरेनुं व्यसन राखवुं नहीं.
२६. बीडी, होको, चलम विगेरे पीवां नहीं.
२७. गांजो, भांग विगेरे नीशाकारक पदार्थथी दूर रहेवुं.
२८. विरुद्ध पदार्थो भेगा करी खावा नहीं जेवाके दुध ने मध, दही ने गोल, मध ने घी, विगेरे.
२९. जम्यापछी ओछामां ओछा त्रण कलाके जमवुं.
३०. अजीर्ण जणाय तो प्रातःकाले उष्ण पाणी पीवुं.
३१. पन्नर दिवसमां ओछामां ओछो १ उपवास करवो.
३२. भोजन करीने तरत सुइ रहेवुं नहीं.

પાઠ ૨૧ માં.

(આરોગ્યતાના નિયમ વિષે.)

૧. દિવસે નિદ્રા લેવી નહિ.
૨. દિવસે મૈથુન કરવું નહિ.
૩. દિવસમાં એક કલાક કસરત કરવી.
૪. જન્મથી ૨૫ વર્ષતક શુદ્ધ બ્રહ્મચર્ય પાલવું.
૫. વર્ષ ૨૬ થી ૫૦ સુધી નીતિપૂર્વક ગૃહસ્થાશ્રમ સાચવવા.
૬. વર્ષ ૫૧ થી અંતીમ સુધી વનમાં રહેવું.
૭. પરસ્ત્રીનો વિચાર મનથી પળ કરશો નહિં.
૮. હસ્તમૈથુન વિગેરે કદીપણ ભૂલેચૂકે પળ કરશો નહીં.
૧૦. સોવાર સ્વસ્ત્રીની સાથે મૈથુન સેવવાથી જેટલો બલનો ક્ષય થાય છે તેટલો બલક્ષય એકવાર પરસ્ત્રીને સેવવાથી થાય છે.
૧૧. સોવાર પરસ્ત્રીનો સાથે મૈથુન સેવવાથી જેટલો બલનો ક્ષય થાય છે તેટલો બલક્ષય એકવાર હસ્તમૈથુન કરવાથી થાય છે.
૧૨. મૈથુનકાર્ય કરતા મૈથુનનો વિચાર મહાભયંકર છે.
૧૩. પવિત્ર વિચાર એ જ આરોગ્યતાનો મૂલ્યપાયો છે.
૧૪. શરીર, અન્ન, પાણી, મકાન--આ ૫ તદ્દન સ્વચ્છ રાખવા.

૧૫. જેઓ સરસામાન સુઘઢતાઈ પૂર્વક રાખે છે તેઓનું
મન પણ સ્વચ્છ રહેછે એમ સમજવું.

१६. प्रातःकाले घीथी तलीने हरडे खाता रहेवुं.

૧૭. 'ચા' પીવી નહીં. ચા મહા જીવસાનકારી વીજ છે.

१८. चाने बदले दुध मन मानतुं पीवुं.

१९. छींकणो (बजर) सुंघवानी देव राखवी नहिं.

२०. कोई पण वस्तु पारका पाशे मांगवानी देव राखवी नहीं.

२१. कोई पण वस्तु मफत लेवानो इच्छा राखवी नहि.

૨૨. દુધ, ફલ, બ્રહ્મચર્ય, સત્યવચન, જ્ઞાની ગુરુની સેવા
આ પાંચ અમૂલ્ય વસ્તુઓ છે માટે સ્વર્ગી જીવંતથી
તેઓનો અંગીકાર કરવો.

૨૩. 'સ્ત્રી' શરીરનો સત્યાનાશ કરનાર પદાર્થ છે માટે
જેમ બને તેમ તેનાથી દૂર રહેવું.

२४. चोरीनो विचार, गुस्तो, अहंकार, कपट, निदर्श्यपणुं
आ पांच वस्तुओनो त्याग करवो.

२५. क्रोध चढेतो तरत नवटांक ठंडू पाणी पीवुं.

પાઠ ૨૨ મો.

(અગમ ચેતી વિષે.)

૧. જેવી બુદ્ધિ ઉપજે તેવું સુખ દુઃખ મળશે એમ સમજવું.
 ૨. જેઓ સદગુરુનું વચન સ્વીકારે છે તેઓની ચડતી દશા છે એમ સમજવું.
 ૩. જેઓ તદ્દન મીઠું બોલે છે તેઓ ગઢું કાપનાર છે એમ સમજવું.
 ૪. પ્રથમ સમાગમે સંતોષ ઉપજેતો તેઓથી કાર્યસિદ્ધ થશે એમ સમજવું.
 ૫. મળ્યેથી તરત વિરુદ્ધ જણાય તો તે પૂર્વ ભવનો વેરી છે એમ સમજવું.
 ૬. વગર કારણ વૈર વિરુદ્ધ કરે તેની માઠી દશા આવશે એમ સમજવું.
 ૭. જે પુરુષ મહાદાન કરે છે તે આવતે ભવે રાજા થશે એમ સમજવું.
 ૮. બહુ હટપટ કરે તે પાકો દૂર્જન છે એમ સમજવું.
 ૯. બહુ ક્રોધ કરે તેની આવદાનો અંત આવ્યો છે એમ સમજવું.
 ૧૦. પ્રાતઃકાળે જેવું દેખાય તે દિવસ તેવો જશે એમ નક્કી સમજવું.
-

પાઠ ૨૩ મો.

(વિચાર વિષે)

- ૧ વિચાર જેમ બને તેમ શુદ્ધ રાખવો.
- ૨ અશુભ વિચારથી તીવ્ર કર્મનો બંધ થાય છે તેમજ આરોગ્યતાને નુકસાન પહોંચે છે.
- ૩ શુભ વિચાર પુષ્પ સમાન છે.
- ૪ અશુભ વિચાર તરવારની ધાર સમાન છે.
- ૫ પરદેશી બિદ્વાનો વિચારનો આકૃત્તિ કહે છે તે સાં-ભળી આપણા શ્રાવકો વિસ્મય પામે છે. પરંતુ આ-પણા તીર્થંકર ભગવાનોએ સિદ્ધાંતોમાં સ્પષ્ટ કહેલું છે કે વિચારના ૬ પ્રકાર છે અને તેઓની વિવિધ આકૃત્તિઓ રૂપ-રંગ વિગેરે છે.
- ૬ જૈન શાસ્ત્રમાં વિચારને 'લેશ્યા' કહે છે.
- ૭ શુભ લેશ્યાથી શુભ ફલ અશુભથી અશુભ ફલ થાય છે.
- ૮ છ મહિના સુધીનો શુદ્ધ વિચાર દરેક કાર્ય કરી શકે છે.
- ૯ છ મહિના સુધીનો અશુદ્ધ વિચાર દરેક કાર્યની હાની કરે છે.
- ૧૦ વચન અને કાયાનો મૂલ્ય આધાર વિચાર ઉપર છે.

- ११ तमे जेवा विचार करशो तेवा थशो.
- १२ पूर्ण विचार करी कार्य आदरवाथी सिद्ध थाय छे.
- १३ विचार वगरनुं कार्य निष्फल जाय छे.
- १४ शुद्ध विचारथीज कैवल्य ज्ञाननो उत्पत्ति थाय छे
मरुदेवी भरतचक्रीवत्.
- १५ शुद्ध विचारथीज वैरी सज्जन थाय छे.
- १६ विचारनी प्रतिभा पड्येथी मनुष्य सहामो मनुष्य पो-
ताने वश्य थाय छे.

पाठ २४ मो.

(वाणी विषे.)

- १ सत्य तेमज प्रीय वचन बोलवुं,
- २ आपेलुं वचन प्रतिज्ञापूर्वक पालवुं.
- ३ कोईनुं नाम बगाडीने बोलाववुं नहिं जेमके धर्मचंद्रने
धमो हीराचंद्रने हीरो विगेरे.
- ४ छोकराने पण भाइ कहीने बोलाववो के जेथी ते
पण तेवुं बोलता सीखे.
- ५ कोईने खोटी शिक्षा (शीखामण) आपवी नहिं.
- ६ कोईने गाल देबी नहिं.

- ७ कोइनुं अपमान करवुं नहिं.
- ८ कोइनी निंघा करवी नहिं.
- ९ कोइनी चाढी खावी नहिं.
- १० क्रोध चढे तो पण दुष्ट वचन, असत्य वचन, अप्रिय वचन, वगर विचार्युं वचन, राड पाडीने विरुद्ध वचन बोलवा नहिं.
- ११ हाजी, कहेशोजी, फरमावोजी, पधारोजी, ए ! विगेरे सभ्य वचनो बोलवानी आदत पाडवी.
- १२ उद्धताइथी कोइने तरछोडवो नहिं.
- १३ बे जणनी वातमां वगर बोलाव्ये बोलवुं नहिं,
- १४ समज्या वगर बोलवुं नहिं.
- १५ हेतु कारण तपाइया वगर अटकलना फांटीआथी बोलवुं नहिं.
- १६ बहु बोलवुं नहिं.
- १७ नकामुं बोलवुं नहिं.

पाठ २५ मो.

(काया विषे.)

- १ हाथेथी कोइने धोल मारवी नहिं.
- २ पगेथी कोइने ठेस मारवी नही.

- ३ हाथनी आंगुली वगर कारणे मुखमां नाखवी नहिं.
- ४ दांतथी हाथना नख करडवा नहिं.
- ५ हाथथी तणखला तोडवा विगेरेनुं नकामुं काम करवुं नहिं.
- ६ गुणवंत पुरुषनी पगचंपी विगेरे सेवा करवी.
- ७ वगर कारणे ज्यां त्यां दोडवुं नहिं.
- ८ परस्त्री तरफ कुदृष्टी करवी नहिं.
- ९ कार्य वगर बहु उठ बेश करवी नहिं.
- १० कोईनां चाळा पाडवा नहिं.
- ११ कोईनी मश्करी करवी नहिं, तेमज कोईने देखी मुख मरडवुं नहिं.
- १२ घणीज सभ्यता पूर्वक बेसवुं.
- १३ ज्ञानीपुरुष विगेरेना स्हामुं पग चढावीने बेसवुं नहिं.
- १४ ज्वान वये ओढींगग दइ बेसवानी टेव राखवीं नहिं कारण के एम करवाथी वृद्धवये (घडपणमां) केढ-तहन वली जाय छे.
- १५ हाथ पगनां आंगलाथी कुचेष्टा करवी नहीं.
- १६ चक्षुथी कुचेष्टा करबी नहीं.
- १७ बलवंतनी साथे कुस्ती करवी नहीं.
- १८ अजाण्या घाणीमां तरवुं नहीं.
- १९ ठेकडा मारता चालवुं नहीं.

(५६) शांति भाव एज संयमनो 'सार' छे

- २० उंची दृष्टि राखीने चालवुं नहीं परंतु उंची दृष्टि एटले ऊच्च इच्छा राखवी.
- २१ नीचे जोड़ धीरे धीरे सभ्यता युक्त चालवानी पद्धति पाडवी.
- २२ कायाथी जेम बने तेम परोपकारनां कार्यो करवा.
- २३ परस्त्रीने छाती देवी नहीं.
- २४ शत्रुने पीठ देवी नहीं.
- २५ याचकने नाकारो देवो नहीं.
- २६ धरती, भीत, चोपडी, विगेरे स्थले नकामु लखलख करवुं नहिं.
- २७ पांचे इंद्रियो नियममां राखवी.
- २८ क्षुधा, तृषा, शीत, ताप आ ४ शहन करवानी देव पाडवी.
- २९ स्वार्थी बनवुं नहिं.
- ३० खोटी शाक्षी पुरवी नहिं.
- ३१ चोरीनो माल राखवो नहिं.
- ३२ सारो माल देखाडी खोटो माल आपवो नहिं.
- ३३ ओछुं आपवुं नहिं, व्याजवी भाव कहेवो.
- ३४ भेल शेल करवुं नहिं.
- ३५ दाण चोरी करवी नहिं.
- ३६ कोईनो द्रोह करवो नहिं.

- ३७ कोईनुं बुरु इच्छवु नहिं, तेम करवुं नहिं.
 ३८ पारकानुं भलु करवाथी आपणुं भलु थाय छे.
 ३९ हपेश थाडु घणुं पण दान करवुं.
 ४० विद्याभ्यास तेम परोपकारना कार्यमां आलश
 राखवी नहिं.

पाठ २६ मो.

(पिता-मातानी सेवा करवा विषे.)

- १ सवारमां उठी पिता माताने पगे लागवुं.
 २ तेमनो आज्ञा मुजब वत्तवुं.
 ३ तेमने कदी तुच्छकारथी बोलाववा नहिं.
 ४ तेमना स्यामुं बे अदवदथी बोलवुं नहिं.
 ५ पोतानो हिसाव तेमनो आगल रजु करवो.
 ६ तेमने प्रथम भोजन करावीने पछी पोते जमवुं.
 ७ कदाच अथम जमवानो प्रसंग पडे तो तेमनी रजा
 लइने जमवुं.
 ८ तेओ कहे ते काम करवुं न कहे ते न करवुं.
 ९ तेओ गाल दीए ता शहन करवुं.
 १० श्री सदगुरु, पिता, माता ए ३ नो प्रसन्नता उपर
 प्रभुनी (कुदरतनी) प्रसन्नतानो आधार रहेल छे.

पाठ २७ मो.

(पुत्र-प्रत्ये पिता-मातानी फरज विषे.)

- १ पुत्र अठार वर्षनो थाय एटले तेने अपमानथी बो-
लाववो नहिं तेना प्रत्ये क्रोध करवो नहिं.
- २ आवकनो अर्धो भाग तेने सोंपवो.
- ३ पुत्रने वापरवा माटे महिने महीने पोतानी शक्ति
सुजब ५-१० रुपीआ आपता रहेवुं.
- ४ पूर्ण योग्य होय तो तीजोरीनी कुंची तेने सोंपी पोते
चित्या रहित थावुं.
- ५ सासुए बहु प्रत्ये स्नेहाल नजरथी जोवुं.
- ६ घरमां कजोओ कंकाश करवो नहिं.
- ७ पुत्र पुत्रोने कदी रोवराववा नहिं.
- ८ पै पैशो मांग्येथी वगर आनाकानीए आपी देवुं.
- ९ नाना बालेकोने घरेणा पहेराववा नहिं.
- १० नाना बालकोने रेसमी विगेरे बहु कीमतो वस्त्रो
पहेराववा नहों कारणके तेओ तेमां सुख मानता
नथी अज्ञान पणाथी तेनी कदर नही करतां ज्यां
त्यां भमी तेने बगाडे छे.
- ११ बालपणमां धर्मज्ञान अवश्य शीखवाडवुं.
- १२ मोटा थये कुचाल शीखेतो मोठा मोढ न कहेता

पारका पासे कहेवरावुं के जेथी आपणो मोथो सचवाय.

- १३ बालकोने मीठा वचनथी बोलावुं कारणके बालक प्रत्ये तमे जेवुं वर्त्तणुक करशो तेवुं आगल तमारा प्रत्ये ते वर्त्तणुक करशे एम नका समजजो.
- १४ बालकना शांभलता कदी अपशब्द बोलशो नहिं.
- १५ बालकनी निर्दोष रमतमां मंगाण पाइशो नहिं.
- १६ बालकने देखता कोई प्रत्ये क्रोध करवो, स्त्रीने मो-इथी बोलावुं विगेरे कुरीबाज करशो नही. सुंदर स्वभाव उत्तम चाल चलगत राखजो कारण के-आगल उपर बालको तमारुंज अनुकरण करशे.

—→❀←—

पाठ २८ मो.

(संप विषे.)

- १ दरेक श्रावक श्राविकाए संपथी वर्त्तवुं.
- २ एक बीजाए अभिमान करवुं नहिं.
- ३ नाना श्रावकोए मोटा श्रावकने पगे लागवु.
[आवात भगवती सूत्रमां कहेल छे.]
- ४ श्रावकोए श्रावकने पगे लागवु.
[आवात पण भगवती सूत्रमां कहेल छे.]
- ५ स्त्रीए पोताना पतिने तो अवश्य पगे लागवुं.

(૬૦) જ્ઞાની જનને મદદ કરે તે શ્રાવક.

- ૬ ભાઈ ભાઈમાં કજીયો કંકાશ નથાય તેમ વર્તવું.
- ૭ મિત્ર સાથે કદી જુદાઈ રાખવી નહીં.
- ૮ આપદ વચ્ચે મિત્રને સાહ્યતા કરવી.
- ૯ કોઈને પળ કટુક વચનથી બોલાવવું નહિં.
- ૧૦ ગરીબને પળ ભાઈ કહીને બોલાવવું કે જેથી તે પળ ભાઈ કહીને બોલાવે.
- ૧૧ જે ઘરમા સદા કુસંપ રહે છે તે ઘરમા લક્ષ્મી રહેતી નથી.
- ૧૨ જે ઘરમા સદા સંપ રહે છે તે ઘર સ્વર્ગસમાન દીપે છે.
- ૧૩ સંપથી દરેક કાર્ય પાર પડે છે.
- ૧૪ કુસંપથી કોઈ પળ કાર્ય સિદ્ધ થતું નથી.
- ૧૫ હજારો કીડીઓ સંપથી હાથીને ડગારેલ છે.
- ૧૬ સંપ લક્ષ્મીના સંવાદમાં સંપ વધે છે.

પાઠ ૨૧ મો.

(જાણવા યોગ્ય બીના વિષે.)

- ૧ ગતિ ૫ છે:—૧ સિદ્ધ ૨ દેવ. ૩ મનુષ્ય. ૪ તિર્યંચ. ૫ નરક.
- ૨ જાતિ ૫ છે:—૧ એકેન્દ્રિય. ૨ દ્વીન્દ્રિય. ૩ ત્રીન્દ્રિય. ૪ ચતુર્ન્દ્રિય. ૫. પચ્ચેન્દ્રિય.

- ૩ કાય ૬ છે :— ૧ પૃથ્વી. ૨ પાણી. ૩ અગ્નિ. ૪ પવન.
૫ વનસ્પતિ. ૬ વ્રશ.
- ૪ લેશ્યા ૬ છે (લેશ્યા એટલે અંતરના ભાવ) :— ૧
કૃષ્ણ. ૨ નીલ. ૩ કાપોત ૪ તેજો. ૫ પદ્મ. ૬ શુક્ર.
(છએ લેશ્યાનાં લક્ષણ—દોહરા.)
- ૧ પંચાશ્રવ શેવે ઘણું, ત્રન અગુપ્તિ જોય;
તીવ્રારંભી શૂદ્રજે, કૃષ્ણ પ્રણામી હોય.
- ૨ કદાગ્રહ ઈર્ષા કરે, કપટી લોભ અતીવ;
મૃપા વોલે મુખથકી. નીલ પ્રણામી જીવ.
- ૩ વક્ર વક્રતા આદરે, અતિ માયી ગુણ હોણ;
કાપોત લેશ્યા જાણીએ. વોર્યા એમ પ્રવિણ.
- ૪ વિનયવંત સમતાધરે, યોગ્ય અને ઉપધાન;
તેજો રતિ રંગ છે, શુભ વિચાર પ્રધાન.
- ૫ ક્રોધ માન માયા અને, લોભ કરેજે દૂર;
પદ્મલેશ્યાના લક્ષણે, શાંત ચિત્ત તપ શૂર.
- ૬ આર્ત રૌદ્રને પરિહરે, ધર્મ શુક્રને ધ્યાય.
વિનય કરે ગુરુ દેવનો, લેશ્યા શુક્ર જણાય.
- ૭ ઉત્તરાધ્યન ચોત્રીશમે, લેશ્યા તળો વિસ્તાર;
જયમુનિ સંક્ષેપથી, કહ્યો એમ અધિકાર.
- ૧ કષાય ૪ છે :— ૧ ક્રોધ. ૨. માન. ૩ માયા. ૪
લોભ.

(६२) परस्त्रीनां पञ्चखाण करे ते श्रावक.

- ६ वेद (लिंग) ३ छे :- १ पुरुष. २ स्त्री. ३ नपुंसक.
७ इंद्रिय ५ छे :- १ कान २ चक्षु. ३ नाक. ४ जीभ
५ स्पर्श.
८ तत्त्व ३ छे. १ देव. २ गुरु. ३ धर्म.
९ आत्मा ३ छे. १ बहिरात्मा. २ अंतरात्मा ३ परमात्मा
१० शरीर ५ छे :- १ औदारिक २ वैक्रिय. ३ आहारिक.
४ तैजस्. ६ कार्मण.

पाठ ३० मो.

(कर्म विषे.)

- १ कर्म ८ छे तेमा धनघाती एटले नीबड ४ छे, - १
ज्ञानावर्णिय. २ दर्शनावर्णिय. ३ मोहिनीय. ४ अं-
तराय. आ चार कर्म केवल ज्ञानने रोके छे. अघ-
नधाती ४ छे, - १ वेदनीय. २ आयुष्. ३ नाम.
४ गोत्र.
२ ज्ञान तथा ज्ञानी पुरुषनी निंघा करवाथी ज्ञानावर्णिय
कर्म बंधाय छे तेथो तेना फल महादुःखदायक नी-
बडे छे ते नीचे मुजब परभवमां बुद्धि (अकल
पामे नहीं याद शक्ति रहे नहीं, शरीरे खोड पामे,
उयां जाय त्यां अपमान पामे, आखो दिवस मजुरी
करे तो पण पेट पुरतुं अन्न पामे नहीं.

ધાર્મિકપ્રશ્નોનાઉત્તરદેનારકોણ? શ્રીજયચંદ્રમહારાજ.(૬૩)

- ૩ સમ્યક્ત્વવાન્ જીવની નિંદ્રા કરે, જ્ઞાનીની સાથે વિતંડા વાદ કરે તે જીવ દર્શનાવર્ણિય કર્મ બાંધે છે,—ફલ :—પરભવે સમકીર્ત તેમજ ચક્ષુ પામે નહિ, રતાંધલા થાય, મોતીયા-ફુલા-પિતપાંડુ વિગેરે નેત્રના રોગો થાય.
- ૪ કોઈ ઉપર ક્રોધ કરે, ડંશ રાખે, ઈર્ષા કરે તે જીવ મોહિનીય કર્મ બાંધે છે,—ફલ :—સર્પ વિંછી વિગેરે ફેરી જનાવરનો અવતાર પામી મહાદુઃખી થાય છે.
- ૫ જેઓ અભિમાન કરે છે જ્ઞાની પુરુષને પળ નમતા નથી તેઓ પરભવે જ્ઞાનનો અવતાર પામે છે, તાડ-તાપ-કોવાડાના ઘા વિગેરે મહાદુઃખ સહન કરેછે.
- ૬ જેઓ કપટ કરે છે તેઓ ડંડ ગધેડા પાડા વિગેરેનો અવતાર પામે છે.
- ૭ જેઓ લોભ રાખે છે તેઓ કુતરા બીલાડા ડંદર વિગેરેનો અવતાર પામે છે.
- ૮ જેઓ પરસ્ત્રી ભોગવેછે તેઓ આવતે ભવે નપુંસક દૂર્ભાગી યા દરીદ્ર થાય છે.
- ૯ જે સ્ત્રી પરપુરુષને ભોગવે છે તે આવતે ભવે ગુણીકાનો અવતાર પામી નરકમાં જાય છે.
- ૧૦ જે સ્ત્રી કોઈ મહાપુરુષ ઉપર પોતાની સાથે વ્યભિચાર સેવ્યાનો આલ્સ મૂકે છે તે આવતે ભવે બાલરંડા થાય છે.

(૬૪) શ્રીજયચંદ્રમહારાજ દરેક ધર્મપ્રશ્નના ઉત્તર દેછે.

- ૧૧ જેઓ કારણ વગર બહુ હસે છે તેઓ અંતે રોવે છે.
- ૧૨ જેઓ બહુ શોચના (અપશોષ-દીલગીરી) કરે છે તેઓ વનમાં મૃગ થાય છે.
- ૧૩ જેઓ પારકાની અબહેલના કરે છે તેઓ પોતે અવ-હેલના પામે છે.
- ૧૪ જેઓ દાન દેતા અંતરાય (વિગ્ન) કરે છે તેઓને ધન મળતું નથી.
- ૧૫ જેઓ-અન્ન પાળી વસ્ત્ર મકાન વિગેરે કોઈ પળ ચી-જની અંતરાય કરે છે તેને તે ચીજ મળતી નથી.
- ૧૬ જેઓ પારકાને ધન મળતાં અટકાવ કરે છે તેઓ અનેક ધંધા કર્યે પળ ધન પામતા નથી.
- ૧૭ જેઓ કોઈ જીવને મુખ આપે છે તેઓ પરભવમાં મહા મુખ શાંતિ પામે છે.
- ૧૮ જેઓ કોઈ જીવને દુઃખ આપે છે તેઓ પરભવમાં મહા દુઃખ પામે છે.
- ૧૯ જેઓ મુનિની સેવા કરે છે, તપ કરે છે, સામાયિક વિગેરે ધર્મ ક્રિયા કરે છે, તેઓ દેવગતિનું આયુષ્ બાંધે છે.
- ૨૦ જેઓ સરલપ્રણામ રાખે છે, બહુ વસ્ત્ર ક્રોધ રાખતા નથી, કોઈની ઈર્ષા કરતા નથી, તેઓ મનુષ્યનું આ-યુષ્ બાંધે છે.

- ૨૧ જેઓ કપટ કરે છે, વક્રવુદ્ધિ રાખે છે, તેઓ તિર્થ-
ચતુર આયુષ્ બાંધે છે.
- ૨૨ પુરુષ કપટ કરે તો સ્ત્રી થાય છે.
- ૨૩ સ્ત્રી કપટ કરે તો નપુસક થાય છે.
- ૨૪ નપુંસક કપટ કરે તો ડંટ પાડા ગધેડા વકરા મુંડ
વિગેરે થાય છે.
- ૨૫ જેઓ પચેન્દ્રિય જીવની હિંસા કરે છે, હિંસામાં તીવ્ર
પરિણામ રાખે છે, અંત સુધી ક્રોધ રાખે છે. તેઓ
નરકમું આયુષ્ બાંધે છે.
- ૨૬ જેઓ ગુણવાન્ પુરુષોના ગુણ ગાય છે તેઓ પરમવર્મા
યજ્ઞવાન્ ભાગ્યવાન્ થાય છે.
- ૨૭ જેઓ કોઈની પળ નિંશા કરે છે તેઓ પરમવર્મા
અપચક્ષ નામી દુર્ભાગી થાય છે.
- ૨૮ જેઓ ધનનો મદ કરે છે તેઓ નિર્ધન થાય છે.
- ૨૯ જેઓ આપ વડાઈ કરે છે તેઓ હલકાઈ પામે છે.
- ૩૦ જેઓ આંધલા લુલા લંગડા વિગેરેની મસ્કરી કરે
છે તેઓ આંધલા લુલા લંગડા વિગેરે થાય છે.
- ૩૧ જેઓ બલવાન્ થઈ નિર્બલને દબાવે છે તેઓ બલહીન
થાય છે.
- ૩૨ જેઓ ગરીબને રીંચાવે છે તેઓ પોતે રીંચાય છે.

- ૩૩ જેઓ પારકી થાપણ ઓઢવે છે તેઓને ઘરે ચોરી થાય છે.
- ૩૪ જેઓ પરનો નિહાકો લે છે તેઓનું ઘર બલી જાય છે.
- ૩૫ જેઓ પારકા ઉપર ઈર્ષા કરે છે તેઓ બાંધીયા રહે છે.
- ૩૬ જે સ્ત્રી અનેક પુરુષ ભોગવે છે તે વિષ કન્યા થાય છે.
- ૩૭ જે પુરુષ અનેક પરસ્ત્રી ભોગવે છે તેનું ભાગ્ય તત્કાલ નાશ પામે છે.
- ૩૮ જે પુરુષ વેશ્યાને ભોગવે છે તેને બદ સૂલ મગં વિગેરે અનેક ગુપ્ત રોગો થાય છે.
- ૩૯ જેઓ હસ્તમૈથુન કરે છે તેઓને ક્ષય દમ વિગેરે મહા-રોગો થાય છે.
- ૪૦ જેઓ જ્ઞાનીને દાન કરે છે તેઓને પરવમાં ચિંતા-મણિ રત્ન મળે છે.
- ૪૧ જેઓ શીયલ પાલે છે તેઓનું સૌભાગ્ય વધે છે.
- ૪૨ જેઓ તપ કરે છે તેઓનું કાર્ય સિદ્ધ થાય છે.
- ૪૩ જેઓ શુદ્ધ શીલ ઇટલે આચાર પાલે છે તેઓની પ્રતિષ્ઠા વધે છે.
- ૪૪ જેઓ ઉત્તમ ભાવ રાખે છે તેઓ લક્ષ્મીવાન થાય છે.
- ૪૫ જેઓ જ્ઞાનમાં ધન વાપરે છે તેઓને કેવલ્ય જ્ઞાન થાય છે.

पाठ ३१ मो.

(सिद्ध चक्रनां ९ पद विषे कविता.)

[राग गजल.]

- १ जगतमे नवपद जयकारी, सेवो सकल नरनारी;
धरी भावना सारे, आवो जिन देव के द्वारे. ज०.
- २ बारे गुण शोभता जेना, सुरासुर सेवता जेने;
दीए छे देशना सारी, मिथ्या मद मोह निवारी. ज०.
- ३ निवारी वासना सर्वे, उपाधि दूर कीधी छे;
निजातम गुणना भोगी, नमुं सिद्धराज शुद्धयोगी. ज०.
- ४ पलावे पंच आचार, शमादिक गुण भंडार;
धरे गुण छत्रीशे ताजा, नमु आचार्य महाराजा ज०.
- ५ गणी सदज्ञानी गुणवंता, बलि सर्व संशय हंती;
नमुं उवज्झाय पद चोथे, चले शिवपुरने पंथे. ज०.
- ६ मुनि गुणवंत वैरागी, क्षमादिक गुणथी सदभागी;
नहि दिल मोहने माया, नमुं पंचम पद राया. ज०.
- ७ कदाग्रह हठ ज्यां नांही, दिठा सहु मार्ग दिलमांही;
सरल शुभ पंथने लीधो, सुदर्शन प्रसिद्धो. ज०.
- ८ समाधि अंतरे जेने, जणावे वारता सर्वे;
सुवस्तु दीव्य प्रसादे, नमुं गुण ज्ञान अह्लादे ज०.
- ९ सुस्थिरता ज्ञानमां जेथी, निवारे आश्रवो एथी;

(६८) ज्ञानीनी आज्ञा पाळे ते श्रावक.

- सिद्धात्म सुखना संगे, नमुं चारित्र उच्छरंगे. ज०.
१० धरे शुभध्यान जे वनमां, निवारी मोहने मनमां;
चरण गुण शोभना सारी, नमु तप पद उपकारी. ज०
११ नवेनुं ध्यान जे करशे, सवी दिल दोष परिहरशे,
कहे जयचंद्र ते लेशे, सदा शिवसुख शुभ वेशे. ज०.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

पाठ ३२ मो.

(उत्तम वैदक विषे.)

- १ जैन बंधुओ ! तमो बहु दवा खावानी देव पाडशो
नहीं.
२ न छुटके दवा खावी ते पण थोडी खावी.
३ कुदरतना उपायोथी रोगो मटाडवानो उद्योग सीखो.
४ उष्ण (गरम) पाणी वापरवाथी अजीर्ण विगेरे
२१ जावना रोगो मटे छे ते आ रीते के:-
१ राते अजीर्ण जणायतो सवारे २ रूपीआ भार उष्ण
पाणी पीवुं सर्व अजीर्ण मटी जशे.
२ तावमां पाणीनी तरस लागे तो पाणी खुख गरम
करी पीवुं. ताव जशे.

- ૩ જ્ઞાડો ન ઉતરે તો સવારના ૪ વાગે ગરમ પાણીમાં થોડું લવણ નાચી પી જાવું.
- ૪ માથું દુઃખે તો ગરમ પાણીનો બાફ મસ્તકે લેવો કે જેથી માથું દુઃખતું તરત મટી જશે.
- ૫ તરતનો લકવો હોય કે તરતનો વા થયેલ હોય તો ગરમ પાણીનો બાફ આપવો કે જેથી વ્યાધિ આપો આપ દૂર થશે.
- ૬ મોઢે સ્ત્રીલ હોય તો ઉનું પાણીને ઉત્તમ સાબુથી દિવસમાં બે ત્રણવાર ધોવું.
- ૭ ઉનુ પાણી પીવાથી કોઈ દિવસ પ્લેગનો રોગ લાગશે નહીં.
- ૮ ઉના પાણીથી કોઈ પળ ચેપી રોગ લાગશે નહીં.
- ૯ ઉનુ પાણી ઠંડુ અને પથ્ય છે.
- ૧૦ પ્રાણીના તમામ વિકાર ગરમ કર્યેથી બલી જાય છે. વિગેરે.
- ૫ ઝલટી બંધ ન થાય તો ' ડીકામાલી ' સ્વાવી.
- ૬ ઘી થોડુ સ્વાવું પળ દુધ વિશેષ પીવું.
- ૭ સર્વે જાતના તાવમાં લીંબોલીનું મીંજ ઉત્તમ ઔષધ છે.
- ૮ ઉધરસ થઈ હોય તો રાતે સેકેલ ચણા સ્વાઈ ઉપર પાણી પીવું નહીં. અગર દુધને ગરમ કરી થોડું લવણ

(७०) धर्मस्वालोना उत्तर देनार कोण? श्रोजयचंद्रमहाराज.

अने हलदर नाखी पी जावुं.

९ अशक्ति उपर शीलाजीत विगेरे खावुं.

१० वीर्यपात थतो होय तो जावंत्रो अफीण कपूर ए ३
नी गोली करी हमेश २ खावी.

११ पुत्रप्राप्ति माटे शिवलींगीना बी दुध साथे पोवुं.

१२ सफरजल, दादम, पोपैया ए ३ फल घणा उत्तमछे.

१३ बोर, कोलानुं शाक, केला नठारा छे.

१४ हमेश हरडे खावी.

१५ दुध साथे हमेश बालुं करवुं.

—→*←—

पाठ ३३ मो.

(हालकाले नवकारसी उजमणुं विगेरे धार्मिक कार्यो
कयी रीते करवा ते विषे.)

[दोहरा.]

१ करो अन्न नवकारसी, एक दिवसनुं काम;
करो ज्ञान नवकारसी, रहेशे निश्चल नाम.

२ करो उजमणुं भावथी, चार आठ दिन काज;
करो ज्ञान उजमणुं, पामो शिवपुर राज.

३ छोडो आडंबर सहु, बरघोडादिक जेह;

શ્રીજયચંદ્ર મહારાજ ધર્મનું સ્વરૂપ સમજાવે છે. (૭૧)

पुस्तक तणी प्रभावना, करो धरी मन स्नेह.

૪ પારેવાદિક પક્ષીને, જે નિત્ય આપો આહાર;

ज्ञानदान आपो अरे, उत्तम नर अवतार.

५ उत्तम आ नर देह ते, फरी नहीं मलनार;

माटे ज्ञान सुदानथी, वर्त्तावो जयकार.

पाठ ३४ मो.

(मुनिनां लक्षण विषे.)

नीचे मुजब लक्षण वाला होय तेओने मुनि समजवा.

૧ જેઓ દ્રવ્યભાવ-નિશ્ચય વ્યવહાર સમજતા હોય.

૨ સમયનાં પરાવર્તન સાથે ઉત્સર્ગ અને અપવાદ માર્ગ સમજતા હોય.

३ सप्त भंगीनुं स्वरूप समजता होय.

४ सप्तनय चार निक्षेप तेमज चार प्रमाण समजता होय.

५ आपणा संशयनुं अच्छी रीते सामाधान करता होय.

६ स्यादवाद शैली समजता होय.

७ ओघो अने पात्र राखता होय.

८ अभ्यास करी दीक्षा लीधी होय.

૧ જ્ઞાન અને ક્રિયામાં જ્ઞાનને મુખ્ય ગણતા હોય.

१० कदाग्रहणी रहीत होय.

(૭૨) તમે જૈનધર્મના સિદ્ધાંતોનું જ્ઞાન મળ્યો અને મળાવો

તા૦ ક૦ :-અત્રે કોઈ શંકા કરે કે ઉપરના સર્વે લક્ષણો જ્ઞાન-બાવતના આઠ્યા, -જ્ઞાન કોઈને ઓછું હાય તો શું કરવું? સમાધાન એ છે કે તેવા અમળ પુરુષોએ જ્ઞાનીની સાથે વિચરવું પણ એકલાએ વિચરવું નહો. શાસ્ત્રમા કહ્યું છે કે જ્ઞાનવીના સ્વચ્છંદપણે વિચરવાથી ક્રોડો ક્રિયા નિષ્ફળ જાય છે.

[ઉત્તરાધ્યયન સૂત્રમાં સ્વાસ ફરમાન છે કે:-
“ નાળેણ થ મુણિ હોઈ ” જ્ઞાન વહેજ મુનિ થવાય છે]

પાઠ ૩૫ મો.

(મુનિને વંદના વિષે કવિતા.)

[મામેરુ મોંઘા મૂલનું એ રાગ.]

- ૧ જ્ઞાની ગુરુજીને વંદના, કરતા મેવ દુઃસ્વ સર્વે જાય;
મહાસુસ્વ થાય મુનીશ્વરને વંદના.
- ૨ મુનિ સંશય વારે સર્વનો, મુનિ જ્ઞાને સૂર્ય સમાન;
મહા દીપ્તવાન્-મુનીશ્વરને વંદના.
- ૩ મુનિ રાગદ્વેષ રહીત છે, મુનિ સમતાલુ સમભાવ;
શાંતિરસ દાબ-મુનીશ્વરને વંદના
- ૪ જ્ઞાનીને સોલે ઓપમા, ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર મોક્ષાર;
કહે ગણધાર-મુનીશ્વરને વંદના.

- ५ मुनि वैर विरोध निवारता, पामे मोक्ष सुख स्वाद;
महा अल्हाद—मुनीश्वरने वंदना.
- ६ उपकारी जग परवडा, तारण तरण जहाज;
गरीबनीवाज—मुनीश्वरने वंदना.
- ७ धन्य दिवस धन्य ते घडि, भेटे गुरु ज्ञानी गुणवंत;
महामुनि संत—मुनीश्वरने वंदना.
- ८ जयचंद्र कहे करु वंदना, लली लली लागु पाथ;
शरीर नमाय—मुनीश्वरने वंदना.

पाठ ३६ मो.

(श्रावकनां लक्षण विषे.)

नीचे मुजब लक्षण वाला होय तेओने श्रावक समजवा.

- १ समभावी पणे एटले पक्षपात रहीत पणे होय.
- २ ज्ञानीनी आज्ञा कबूल करता होय.
- ३ ज्ञाननी अभिलाषा (इच्छा) राखता होय.
- ४ ज्ञानी जननुं बहुमान करता होय.
- ५ ज्ञानना पुस्तको व्हेचवा उपर प्रीति होय.
- ६ बीजा लोकोने जैन ज्ञान समजावी जैनी बनाववानी
इच्छा होय.

(७४) नहावीर प्रभुनो उपदेश गुरु पासेथी सांभळो

- ७ आ मारा साधु-आ तो मारा नहीं-एवो बुद्धि जे-
नामां न होय.
- ८ संसारने असार समजता होय.
- ९ कोईनी निंद्या करवानो स्वभाव जेनामां न होय.
- १० गुणग्राही पणु होय.
- ११ परोपकार करवानो गुण होय.
- १२ आवक नो १० भाग पण ज्ञानमार्गे खरचता होय.
- १३ नीति नभ्रता शांतता विगेरे गुण होय.
- १४ दयालु हृदय होय.
- १५ विचारवान् होय, तेमज अंतःकरण निर्मल होय.

पाठ ३७ मो.

(बालकोमे यादशक्ति खोलवानो उपाय याने सरस्वतीचूर्ण)

- १ ब्राह्मी, सतावरी, वज, उपलेट-आ चार वस्तुओ
सरखे भागे लइ बारीक चूर्ण करी सरखा भागे सा-
करमां खावुं उपर गांयनुं दुध सेर ०॥ उनु करी
तेमां वरीयाली एलचो विगेरे नाखी पीवुं, एम १५
दिवस कर्येथी बुद्धिनी घणी वृद्धि थशे.
- २ शंखावली, सुंठ, हीमेज ए ३ सरखा भागे लइ उपर
मुजब करवुं, उपर घ्राख खावी.

सद्गुरुआपणनेते मार्गबतावेछेमाटेतेमनोसमागम करो ७५.

- ३ बिदारी कंद पाणी साथे वाटी पीवुं उपर बदाम पाक खावो.
- ४ दुधमां बदाम केसर साकर एलची जायपत्र ए पांचे सरखा नाखी सद्गुरुनुं नामस्मर्ण करी पीवुं.
- ५ जेम बने.तेम फलाहार विशेष करवो—पोपैया, सेरडी, दाढम, केरी, द्राक्ष विगेरे.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

पाठ ३८ मो.

(चस्मा न आववा देवानो उपाय.)

- १ हरडेने आंबला खरखा भागे लइ चूर्ण करी आखी रात पाणीमां पलाळी राखवुं सवारे ते पाणीथी हं—मेश आंखो धोता रहेवुं.
- २ घासलेटना दीवाथी कदीपण वांचवुं नहीं.
- ३ परखीपर कुदृष्टि करवी नहीं.
- ४ माखण ने कोपरानुं तेल आंखे चोपडता रहेवुं.
- ५ उनाळामां बजर (तपखीर) आंखमां नाखवी.

—❀❀❀—

पाठ ३९ मो.

(आवेल चस्मा उतारवानो उपाय.)

- १ नाकनी अणीए दृष्टि दइ स्थीर थवुं. (त्राटकथी पाणी मारवा देवुं.)

(७६) विद्या मनुष्यतुं उत्तमं भूषणं छे.

- २ पाठ (३८) मा बतावेल पांचे उपायो करवा.
- ३ रात्रे वांचवानो रीवाज बंध करवो, जरूर होय तो घीना दीवाथी वांचवुं.
- ४ साचा मोतिनो उच्चा प्रकारनो सुरमो आंजता रहेवुं.
- ५ हमेश सदगुरुना दर्शन करता रहेवुं.
- ६ जलाशय फुलवाडी विगेरेमां फरवानो परीचय राखवो.
- ७ हरघडीए चस्मा पहेरवानो रीवाज बंध करवो.
- ८ घीने बे हाथे करी १०० वार घसीने सवार सांज चोपडता रहेवुं.
- ९ स्त्रीसंग जेम बने तेम घटाडवो.
- १० वीर्य जेम वधशे तेम आखनुं तेज पण वधशे.
- ११ बने तो स्त्रीना हाथनी रसोइ पण न खावी.
- १२ वनमां, पर्वतो उपर, झाडनी घटामां विशेष रहेवुं.
- १३ मरचा विगेरे गरम मसाला विशेष वापरवा नहीं.
- १४ निर्मल जलथी सवार सांज ए बे वखत दररोज स्नान करवुं.
- ७ अढारे पापोमां 'असत्य वचन' ए मोटुं पाप छे.
- ८ आहारमां दुध विशेष वापरो.
- ९ मरचा तेल लवण विगेरे उपर विशेष प्रीति न राखो.
- १० सोपारी आंबली बोर विगेरे न खाव.
- ११ सदगुरुना पगनी रज लई तमारा मस्तके मूको.

नीतिनी केळवणी वगर माजस पशु समान छे. (७७)

१५ क्रोध करवो नहीं—कारण के क्रोधयो आंखनुं लोही बगडे छे.

पाठ ४० मो.

(विद्यार्थीओनुं जीवन सूत्र.)

- १ मेवानी वस्तुओ विशेष वापरवी—चारोली, बदाम, काजुकळीआ, द्राक्ष, टोपरु, पस्ता बिगेरे.
- २ मन स्वच्छ राखवुं कारणके मन उपरज मगसनो आधार छे.
- ३ कोइ पण कार्य करवाधारो के तरत करो—आळस करशोज नहीं.
- ४ आळसनी टेव राख्येथी आळस बधशे माटे आळसनी मूलमांथीज नाश करवो.
- ५ असत्य बो०शो नहीं सत्य बोलवाथी गुन्हेगार गणाव तो पण सत्य छोड्यो नहीं.
- ६ ईश्वरना दरबारमां (कुदरत०) एक असत्य छोडो बाकी दरेक गुन्हाओनी शिक्षा थोडी छे असत्य वचनरूप गुन्हानी शिक्षा घणीज मोटी छे—माटे असत्य गुन्हाथी बचो.

(७८) स्वदेशने प्राण करतां पण वधारे चाहो.

- १२ तेमना वचन प्रमाणे चालो.
- १३ तेमना दुर्गुणो स्हामुं जुवो नहीं.
- १४ दुर्गुण स्हामा जोएथी गुण लइ शकाशे नहीं,
- १५ सद्गुरु सर्वसद्गुण संपन छे एम द्रढ संकल्प करो.
- १६ कोइ आवे तो तेने मीठासथी बोलावो. (आवोजी, बेशोजी, कहेशोजी, फरमाओजी विगेरे प्रेम उत्पन्न थाय तेवा उचारो काढवा.)
- १७ दुनीयामां ' मीठु वचन ' एज वशीकरण छे.
- १८ पैशा उपर प्रीति राखशो नही-कला. हुन्नर बेपार, विगेरे शीखो पछी पैशानो टोटो छेज नही.
- १९ तमे लक्ष्मीना दास बनशो नही-परंतु लक्ष्मीने तमारी दासी बनावो.
- २० कोई पण काभमां प्रमाणिक पणुं तजशो नहीं.
- २१ ज्ञाज्ञा लोभमां तणाशो नहीं.
- २२ रुपये एक आनी के ०॥ आनी नफो खाजो. वधारे खाशो नहीं.
- २३ बोलेल वचन फरशो नहीं.
- २४ धन, स्त्री, शस्त्र, अग्नि, -आ चारेमां क्रोडो अवगुण छे परंतु एकाद बे एवागुण छे के तेने तज्येथी काम चालेज नहीं माटे संभाल पूर्वक काम लेजो.
- २५ संपूर्ण विचार करीने काम आदरजो.

- २६ आदरेल काम अधुरु मूकशो नहीं.
 २७ धर्मशास्त्र, शरीरशास्त्र, (वैदक) हुनरशास्त्र, गणित-
 शास्त्र-आ चारे शास्त्रो पूर्ण शीखजो. जो चारे न
 शीखायतो एकाद तो जरूर शीखजो-
 २८ ताव आववानुं जणायतो २६ वारदंड पीलजो एटले
 ताव आगतो अटकशे.
 २९ तमारा मीजाजने काबुमां राखता सीखो. मीजाजने
 कदी हाथथी जवादेशो नहीं.
 ३० तमे जेटला-शरल थशो, समतालु थशो, नम्र थशो,
 गुणग्राही थशो, तेटला तमे योग्य पात्र थशो.
 ३१ योग्य पात्र थशो एटले तमे धर्मिष्ठ गणी सकाशो.
 ३२ जेओ ज्ञान मार्गे धन खर्चे छे तेओनेज श्रीवीर भग-
 वान् श्रावक कहे छे.

श्रावकोने घंटानाद.

(दोहरा.)

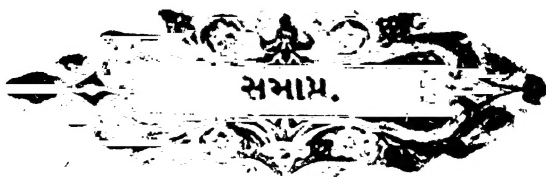
- १ सुणजो सर्वे श्रावको, घंटानाद उदार ;
 जे-ज्ञान फेलाववा, व्हेंचो पुस्तकसार.
 २ वांची लेशे ज्ञान जे, थाशे जैन श्रीकार ;
 तेनो तमने लाभछे, अपरंपार अपार.

(८०) अदेखाइ न राखतां हरिकाइ राखो.

प्रशस्ति.

(दोहरा.)

- १ भणे भणावे भावथी, बांचे पुस्तक जेह ;
कहे मुनि जयचंद्रजी, संपद पामे तेह.
- २ संवत् ओगणीश चमोतरे, पुना सहेर मोझार ;
माघ शुक्ल सप्तम रवि, कर्यो ग्रंथ तैयार.
- ३ जय जय श्री सद्गुरु, कहे जय धरी धीर ;
सज्जन सर्वे बोलजो, जय जय श्री महावीर.

प्रभावना करो.

(दोहरो.)

१ धर्म फलोवे जगतमां, धन्य तेनो अवतार;

२ त्रोजे भव मुक्ति वरे, नहीं संदेह लगार,

श्रावक बंधुओ ! जमानो बदलाणो छे

ते शुं नहि समजो ?

हालमां आर्यसमाजी ब्रह्मसमाजी विगेरे पोत
पोतानो धर्म फैलाववा माटे सखत प्रयत्नो करी
रहा छे तो शुं तमा तेनो दाखलो नही ल्यो ?
अवश्य लेशोज.

घणा प्रयाशे वनाबेल आवा अमूल्य
पुस्तकोनो फैलावो करवामां कचास
राखसो नहीं. १०० रुपीआना ४००
पुस्तको व्हेंचवाथी ४ क्रेड जेटलो ध-
र्मनो लाभ मळशे.

पुस्तको संग्रहवा तुर्न ओडेर लखो.

